SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN

SOPIMUSSARJA

ULKOVALTAIN KANSSA TEHDYT SOPIMUKSET

2002 Julkaistu Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002 **N:o 37—50**

SISÄLLYS

N:o		Sivu
37	Laki Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	225
38	Tasavallan presidentin asetus Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta	227
39	Laki ulkomaalaislain muuttamisesta	292
40	Tasavallan presidentin asetus ulkomaalaislain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta	294
41	Laki oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 2 §:n muuttamisesta	295
42	Tasavallan presidentin asetus oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 2 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta	296
43	Laki asianajajista annetun lain muuttamisesta	297
44	Tasavallan presidentin asetus asianajajista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta	298
45	Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta	299
46	Tasavallan presidentin asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta	300
47	Laki tilintarkastuslain 4 §:n muuttamisesta	301
48	Tasavallan presidentin asetus tilintarkastuslain 4 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta	302
49	Laki opintotukilain 1 §:n muuttamisesta	303
50	Tasavallan presidentin asetus opintotukilain 1 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta	304

N:o 37

(Suomen säädöskokoelman n:o 762/2001)

Laki

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä Luxemburgissa 21 päivänä kesäkuuta 1999 henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

HE 40/2001
UaVM 5/2001
EV 71/2001

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa tasavallan presidentin asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 38

(Suomen säädöskokoelman n:o 428/2002)

Tasavallan presidentin asetus

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä Luxemburgissa 21 päivänä kesäkuuta 1999 henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehty sopimus, jonka eduskunta on hyväksynyt 12 päivänä kesäkuuta 2001 ja jonka tasavallan presidentti on hyväksynyt 31 päivänä elokuuta 2001 ja jota koskeva hyväksymiskirja on talletettu Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön huostaan 27 päivänä syyskuuta 2001, tulee Suomen osalta kansainvälisesti voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002 niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 31 päivänä elokuuta 2001 annettu, myös Ahvenanmaan maakuntapäivien osaltaan hyväksymä laki (762/2001) tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

3 §

Sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

SOPIMUS

EUROOPAN YHTEISÖN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN SEKÄ SVEITSIN VALALIITON VÄLILLÄ HENKILÖIDEN VAPAASTA LIIKKUVUUDESTA

SVEITSIN VALALIITTO

ja

EUROOPAN YHTEISÖ,

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

jäljempänä ’sopimuspuolet’, jotka ovat vakuuttuneet siitä, että henkilöiden vapaus liikkua toisen sopimuspuolen alueella on tärkeä tekijä sopimuspuolten välisten suhteiden sopusointuisessa kehityksessä,

ovat päättäneet toteuttaa henkilöiden vapaan liikkuvuuden välillään Euroopan yhteisössä sovellettavien säännösten perusteella, ja

ovat päättäneet tehdä tämän sopimuksen:

I. PERUSMÄÄRÄYKSET

1 artikla

Tavoite

Tämän sopimuksen tavoitteena on:

a) myöntää Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Sveitsin kansalaisille maahantulo- ja oleskeluoikeus sekä oikeus ryhtyä harjoittamaan palkkatyötä, toimia itsenäisenä ammatinharjoittajana ja jäädä sopimuspuolten alueelle;

b) helpottaa Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Sveitsin kansalaisten palvelujen tarjonnan harjoittamista sopimuspuolten alueella ja erityisesti vapauttaa lyhytkestoisten palvelujen tarjoaminen;

c) myöntää Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Sveitsin kansalaisille, jotka eivät harjoita vastaanottavassa valtiossa taloudellista toimintaa, oikeus tulla sopimuspuolten alueelle ja oleskella siellä;

d) myöntää Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Sveitsin kansalaisille samat elin-, palvelus- ja työolot kuin sopimuspuolten omille kansalaisille.

2 artikla

Syrjimättömyys

Sopimuspuolen alueella laillisesti oleskelevia toisen sopimuspuolen kansalaisia ei syrjitä kansalaisuuden perusteella liitteen tämän sopimuksen liitteiden I, II ja III määräyksiä soveltaen ja niiden mukaisesti.

3 artikla

Maahantulo-oikeus

Sopimuspuolen kansalaisten oikeus tulla toisen sopimuspuolen alueelle taataan liitteessä I annettujen määräysten mukaisesti.

4 artikla

Oleskeluoikeus ja oikeus ryhtyä harjoittamaan taloudellista toimintaa

Oleskeluoikeus ja oikeus ryhtyä harjoittamaan taloudellista toimintaa taataan liitteen I määräysten mukaisesti, jollei 10 artiklan määräyksistä muuta johdu.

5 artikla

Palvelujen tarjoajat

1) Palvelujen tarjoajalla, mukaan lukien yritykset liitteen I määräysten mukaisesti, on oikeus tarjota palveluja toisen sopimuspuolen alueella, kun palvelujen tarjoamiseen liittyy enintään 90 päivää tosiasiallista työskentelyä kalenterivuoden aikana, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muiden sopimuspuolten tekemien palvelujen tarjoamista koskevien erityissopimusten määräysten (mukaan lukien julkisten hankintojen alasta tehdyn sopimuksen palvelujen tarjoamista koskevat määräykset) soveltamista.

2) Palvelujen tarjoajalla on oikeus tulla toisen sopimuspuolen alueelle ja oleskella siellä:

a) jos palvelujen tarjoajalla on oikeus tarjota palveluja 1 kohdan mukaisesti tai 1 kohdassa tarkoitettujen sopimusten määräysten perusteella;

b) tai jos a alakohdassa mainitut edellytykset eivät täyty, kun kyseisen sopimuspuolen toimivaltainen viranomainen on myöntänyt palvelujen tarjoajalle luvan tarjota palveluja.

3) Luonnollisilla henkilöillä, jotka ovat Euroopan yhteisön jäsenvaltion tai Sveitsin kansalaisia ja jotka menevät jonkun sopimuspuolen alueelle ainoastaan palveluja vastaanottamaan, on maahantulo- ja oleskeluoikeus.

4) Tässä artiklassa mainitut oikeudet taataan liitteiden I, II ja III määräysten mukaisesti. Jäljempänä 10 artiklassa määrättyjä määrällisiä rajoituksia ei sovelleta tässä artiklassa tarkoitettuihin henkilöihin.

6 artikla

Sellaisten henkilöiden oleskeluoikeus, jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa

Oikeus oleskella toisen sopimuspuolen alu-

eella taataan henkilöille, jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa, liitteen I muuta kuin työtä tekevää väestöä koskevien määräysten mukaisesti.

7 artikla

Muut oikeudet

Sopimuspuolet sääntelevät liitteen I mukaisesti erityisesti alla mainittuja henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyviä oikeuksia:

a) oikeus yhdenvertaiseen kohteluun kansalaisten kanssa taloudellisen toiminnan harjoittamisen aloittamisen ja sen harjoittamisen sekä elin-, palvelus- ja työolojen suhteen;

b) oikeus ammatilliseen ja maantieteelliseen liikkuvuuteen, millä sopimuspuolten kansalaisille annetaan mahdollisuus liikkua vapaasti vastaanottavan valtion alueella ja harjoittaa valitsemaansa ammattia;

c) oikeus jäädä jonkin sopimuspuolen alueelle taloudellisen toiminnan päätyttyä;

d) perheenjäsenten kansalaisuudesta riippumaton oleskeluoikeus;

e) perheenjäsenten kansalaisuudesta riippumaton oikeus harjoittaa taloudellista toimintaa;

f) oikeus hankkia kiinteää omaisuutta, sikäli kuin se liittyy tällä sopimuksella myönnettyjen oikeuksien käyttämiseen;

g) jonkun sopimuspuolen alueella harjoitetun taloudellisen toiminnan tai oleskelun päättymisen jälkeen siirtymäajan voimassa oleva oikeus palata sinne harjoittamaan taloudellisesta toimintaa sekä oikeus muuttaa väliaikainen oleskelulupa pysyväksi oleskeluluvaksi.

8 artikla

Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittaminen

Sopimuspuolet sääntelevät liitteen II mukaisesti sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista erityisesti seuraavien tavoitteiden varmistamiseksi:

a) yhdenvertainen kohtelu;

b) sovellettavan lainsäädännön määrittäminen;

c) kansallisten lainsäädäntöjen mukaisesti huomioon otettavien kausien laskeminen yhteen etuuksien saamiseksi ja säilyttämiseksi sekä niiden laskemiseksi;

d) etuuksien maksaminen sopimuspuolten alueella asuville henkilöille;

e) viranomaisten ja laitosten keskinäinen avunanto ja hallinnollinen yhteistyö.

9 artikla

Tutkintotodistukset, todistukset ja muut asiakirjat

Helpottaakseen Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Sveitsin kansalaisten palkkatyöntekijäksi ja itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtymistä sekä palkkatyöntekijänä ja itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimista sekä palvelujen tarjoamista sopimuspuolet toteuttavat liitteen III mukaisesti tarvittavat toimenpiteet tutkintotodistusten, todistusten ja muiden asiakirjojen vastavuoroiseksi tunnustamiseksi sekä palkkatyöntekijäksi ja itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtymistä ja niinä toimimista sekä palvelujen tarjoamista koskevien sopimuspuolten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamiseksi.

II. YLEISET MÄÄRÄYKSET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

10 artikla

Siirtymämääräykset ja sopimuksen kehittyminen

1) Sveitsi voi soveltaa määrällisiä rajoituksia taloudellisen toiminnan harjoittamisen

aloittamiseen viiden vuoden ajan tämän sopimuksen voimaantulosta kahden seuraavan oleskelujakson osalta: yli neljä kuukautta mutta alle vuoden kestävät oleskelut ja vähintään vuoden kestävät oleskelut. Alle neljä kuukautta kestävään oleskeluun ei sovelleta rajoituksia.

Kuudennen vuoden alusta luovutaan kaikista Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden kansalaisia koskevista määrällisistä rajoituksista.

2) Sopimuspuolet voivat jatkaa tavanomaisille työmarkkinoille yhdentyneiden työntekijöiden ensisijaisuuden sekä toisen sopimuspuolen kansalaisten, mukaan lukien 5 artiklassa tarkoitetut palveluja tarjoavat henkilöt, palkka- ja työolojen tarkastamista enintään kahden vuoden ajan. Sekakomitea tutkii näiden rajoitusten ylläpitämisen tarvetta ennen ensimmäisen vuoden loppua. Sekakomitea voi päättää kaksi vuotta kestävän enimmäisajanjakson lyhentämisestä. Tavanomaisille työmarkkinoille yhdentyneiden työntekijöiden ensisijaisuuden tarkastamista ei sovelleta sellaisten palvelujen tarjoajiin, jotka on vapautettu sopimuspuolten välistä palvelujen tarjoamista koskevalla erityissopimuksella (mukaan lukien julkisten hankintojen alasta tehdyn sopimuksen palvelujen tarjoamista koskevat määräykset).

3) Sveitsi varaa tämän sopimuksen voimaantulosta sen viidennen soveltamisvuoden loppuun kestäväksi ajanjaksoksi kokonaiskiintiöissään seuraavan vähimmäismäärän Euroopan yhteisön palkkatyöntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille tarkoitettuja uusia oleskelulupia: 15 000 vähintään vuoden voimassa olevaa oleskelulupaa vuodessa ja 115 500 yli neljä kuukautta ja alle vuoden voimassa olevaa oleskelulupaa vuodessa.

4) Sen estämättä, mitä 3 kohdassa määrätään, sopimuspuolet sopivat seuraavista yksityiskohtaisista säännöistä: jos viiden vuoden kuluttua ja 12 vuoteen asti tämän sopimuksen voimaantulosta Euroopan yhteisön palkkatyöntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille myönnettyjen toiseen 1 kohdassa tarkoitetuista oleskelujaksoluokista kuuluvien oleskelulupien määrä on jonakin vuonna yli 10 prosenttia suurempi kuin kolmen edeltävän vuoden keskiarvo, Sveitsi voi yksipuolisesti rajoittaa seuraavana vuonna Euroopan yhteisön palkkatyöntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille myönnettävien kyseiseen luokkaan kuuluvien uusien oleskelulupien määrää kolmen edeltävän vuoden keskiarvoon 5 prosentilla korotettuna. Seuraavana vuonna määrä voidaan pitää samana.

Sen estämättä, mitä edellisessä alakohdassa määrätään, Euroopan yhteisön palkkatyöntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille myönnettyjen uusien oleskelulupien määrän on oltava vähintään 15 000 uutta vähintään vuoden voimassa olevaa oleskelulupaa vuodessa ja 115 500 yli neljä kuukautta ja alle vuoden voimassa olevaa oleskelulupaa vuodessa.

5) Edellä 1—4 kohdan siirtymämääräyksiä ja erityisesti 2 kohdan tavanomaisille työmarkkinoille yhdentyneiden työntekijöiden ensisijaisuutta sekä palkka- ja työolojen tarkastamista koskevia määräyksiä ei sovelleta palkkatyöntekijöihin ja itsenäisiin ammatinharjoittajiin, joilla on lupa harjoittaa taloudellista toimintaa sopimuspuolten alueella tämän sopimuksen voimaantuloajankohtana. Viimeksi mainituilla on oikeus erityisesti maantieteelliseen ja ammatilliseen liikkuvuuteen. Alle vuoden voimassa olevan oleskeluluvan haltijoilla on oikeus uusia oleskelulupansa, eikä määrällisten rajoitusten loppuun käyttäminen koske heitä. Vähintään vuoden voimassa olevan oleskeluluvan haltijoilla on oikeus jatkaa oleskelulupansa voimassaoloa; kyseisillä palkkatyöntekijöillä ja itsenäisillä ammatinharjoittajilla on näin ollen tämän sopimuksen voimaantulosta sen perusmääräysten ja erityisesti sen 7 artiklan nojalla samat vapaata liikkuvuutta koskevat oikeudet kuin sopimuspuolten alueelle sijoittautuneilla henkilöillä.

6) Sveitsi toimittaa hyödylliset tilastot ja tiedot sekakomitealle säännöllisesti ja nopeasti, mukaan lukien 2 kohdan määräysten täytäntöönpanotoimenpiteet. Kukin sopimuspuoli voi pyytää tilanteen tarkastelemista sekakomiteassa.

7) Rajatyöntekijöihin ei sovelleta määrällisiä rajoituksia.

8) Sosiaaliturvaa ja työttömyysvakuutusmaksujen korvaamista koskevia siirtymämääräyksiä käsitellään liitteessä II olevassa pöytäkirjassa.

11 artikla

Valitusten käsittely

1) Tässä sopimuksessa tarkoitetuilla henkilöillä on oikeus tehdä toimivaltaisille viranomaisille valituksia tämän sopimuksen määräysten soveltamisesta.

2) Valitukset on käsiteltävä kohtuullisessa määräajassa.

3) Valitusta koskevan päätöksen tekeminen tai sen tekemättä jättäminen kohtuullisessa määräajassa antaa tässä sopimuksessa tarkoitetuille henkilöille mahdollisuuden hakea muutosta toimivaltaiselta kansalliselta oikeusasteelta.

12 artikla

Edullisempaa kohtelua koskevat säännökset

Tämä sopimus ei estä soveltamasta mahdollisia edullisempia kansallisia säännöksiä sopimuspuolten kansalaisiin ja heidän perheenjäseniinsä.

13 artikla

Vallitsevan tilan säilyttäminen

Sopimuspuolet sitoutuvat sopimuksen allekirjoittamisesta alkaen olemaan toteuttamatta uusia tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia toisen sopimuspuolen kansalaisia koskevia rajoittavia toimenpiteitä.

14 artikla

Sekakomitea

1) Perustetaan sekakomitea, joka muodostuu sopimuspuolten edustajista ja joka vastaa sopimuksen hallinnoinnista ja moitteettomasta soveltamisesta. Tätä varten se laatii suosituksia. Se tekee päätöksiä sopimuksessa määrätyissä tapauksissa. Sekakomitean päätökset tehdään yksimielisesti.

2) Vakavien taloudellisten tai sosiaalisten vaikeuksien ollessa kyseessä sekakomitea kokoontuu toisen sopimuspuolen pyynnöstä tarkastellakseen tilanteen korjaamiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Sekakomitea voi päättää toteutettavista toimenpiteistä 60 päivän kuluessa pyynnön esittämispäivästä. Sekakomitea voi jatkaa kyseistä määräaikaa. Toimenpiteet rajataan soveltamisalaltaan ja kestoltaan siihen, mitä on välttämätöntä tilanteen korjaamiseksi. On valittava sellaiset toimenpiteet, joista on vähiten häiriötä tämän sopimuksen toiminnalle.

3) Sopimuspuolet vaihtavat säännöllisesti tietoja ja neuvottelevat sekakomiteassa minkä tahansa sopimuspuolen pyynnöstä sopimuksen moitteettoman toiminnan varmistamiseksi.

4) Sekakomitea kokoontuu tarpeen mukaan ja vähintään kerran vuodessa. Kukin sopimuspuoli voi pyytää kokouksen koolle kutsumista. Sekakomitea kokoontuu kahden viikon kuluessa 2 kohdassa tarkoitetun pyynnön esittämisestä.

5) Sekakomitea vahvistaa työjärjestyksensä, jossa annetaan muun muassa yksityiskohtaiset säännöt kokousten koollekutsumisesta, sekakomitean puheenjohtajan nimittämisestä ja puheenjohtajan toimikauden määrittelemisestä.

6) Sekakomitea voi päättää perustaa työ- tai asiantuntijaryhmiä auttamaan sitä tehtäviensä hoitamisessa.

15 artikla

Liitteet ja pöytäkirjat

Tämän sopimuksen liitteet ja pöytäkirjat ovat erottamaton osa tätä sopimusta. Julistukset ovat päätösasiakirjassa.

16 artikla

Viittaukset yhteisön oikeuteen

1) Tämän sopimuksen tavoitteiden saavut-

tamiseksi sopimuspuolet toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta niihin Euroopan yhteisön säädöksiin, joihin viitataan, sisältyviä oikeuksia ja velvollisuuksia vastaavia oikeuksia ja velvollisuuksia sovelletaan niiden välisissä suhteissa.

2) Siinä määrin, kuin yhteisön oikeuden käsitteet liittyvät tämän sopimuksen soveltamiseen, huomioon otetaan asiaa koskeva Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö, joka edeltää tämän sopimuksen allekirjoittamista. Tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeinen oikeuskäytäntö annetaan tiedoksi Sveitsille. Sekakomitea määrittää sopimuspuolen pyynnöstä kyseisen oikeuskäytännön seuraukset sopimuksen moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi.

17 artikla

Lainsäädännön kehittyminen

1) Sopimuspuoli ilmoittaa viipymättä toiselle sopimuspuolelle sekakomiteassa kansallisen lainsäädäntönsä muuttamiseen pyrkivän luonnoksen hyväksymistä koskevan menettelyn aloittamisesta tai sellaisen oikeusasteen, jonka tuomioista ei voi kansallisen lainsäädännön mukaisesti tehdä valitusta, oikeuskäytännön muuttumisesta sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla.

2) Sekakomiteassa keskustellaan tällaisen muutoksen mahdollisista vaikutuksista sopimuksen moitteettomaan toimintaan.

18 artikla

Sopimuksen uudelleentarkastelu

Jos sopimuspuoli haluaa, että tätä sopimusta tarkastellaan uudelleen, se jättää sekakomitealle tätä koskevan ehdotuksen. Tähän sopimukseen tehdyt muutokset tulevat voimaan, kun sopimuspuolten sisäiset menettelyt on saatettu päätökseen, lukuun ottamatta liitteisiin II ja III tehtäviä muutoksia, joista sekakomitea päättää ja jotka voivat tulla voimaan heti kyseisen päätöksen tekemisen jälkeen.

19 artikla

Riitojen ratkaisu

1) Sopimuspuolet voivat jättää kaikki tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat sekakomitean ratkaistaviksi.

2) Sekakomitea voi ratkaista riidat. Sekakomitealle toimitetaan kaikki hyväksyttävän ratkaisun löytämiseksi tehtävässä perusteellisessa tilanteen tutkimisessa tarvittavat tiedot. Sekakomitea tutkii kaikki vaihtoehdot tämän sopimuksen moitteettoman toiminnan varmistamiseksi.

20 artikla

Suhde sosiaaliturvaa koskeviin kahdenvälisiin sopimuksiin

Jos liitteessä II ei toisin määrätä, Sveitsin ja Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden sosiaaliturvaa koskevien kahdenvälisten sopimusten soveltaminen lakkautetaan tämän sopimuksen voimaantulosta siltä osin, kuin tällä sopimuksella säännellään samaa asiaa.

21 artikla

Suhde kaksinkertaista verotusta koskeviin kahdenvälisiin sopimuksiin

1) Tämän sopimuksen määräykset eivät vaikuta Sveitsin ja Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden kaksinkertaista verotusta koskevien kahdenvälisten sopimusten määräyksiin. Erityisesti tämän sopimuksen määräykset eivät vaikuta kaksinkertaista verotusta koskevien sopimusten mukaiseen rajatyöntekijöiden määritelmään.

2) Tämän sopimuksen määräyksiä ei voida tulkita siten, että ne estäisivät sopimuspuolia kohtelemasta eri tavalla verovelvollisia, joita koskevat olosuhteet eivät ole keskenään verrattavissa, erityisesti asuinpaikan osalta, kan-

sallisen verotuslainsäädäntönsä asianmukaisia säännöksiä sovellettaessa.

3) Tämän sopimuksen määräykset eivät estä sopimuspuolia hyväksymästä tai soveltamasta toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on verojen tosiasiallisen kantamisen, maksamisen ja perimisen varmistaminen tai veronkierron estäminen sopimuspuolen kansallisen verotuslainsäädännön taikka Sveitsin ja yhden tai useamman Euroopan yhteisön jäsenvaltion välisten kaksinkertaisen verotuksen estämisestä tehtyjen sopimusten taikka muiden verotukseen liittyvien järjestelyjen mukaisesti.

22 artikla

Suhde muita aloja kuin sosiaaliturvaa ja kaksinkertaista verotusta koskeviin kahdenvälisiin sopimuksiin

1) Sen estämättä, mitä 20 ja 21 artiklassa määrätään, tämä sopimus ei vaikuta Sveitsin ja yhden tai useamman Euroopan yhteisön jäsenvaltion välisiin sopimuksiin, kuten yksityishenkilöitä, taloudellisia toimijoita, rajat ylittävää yhteistyötä tai pientä rajaliikennettä koskeviin sopimuksiin, siinä määrin, kuin kyseiset sopimukset ovat yhteensopivia tämän sopimuksen kanssa.

2) Jos kyseiset sopimukset eivät sovi yhteen tämän sopimuksen kanssa, tätä sopimusta sovelletaan ensisijaisesti.

23 artikla

Saavutetut oikeudet

Jos sopimus irtisanotaan tai sen voimassaoloa ei jatketa, yksilöiden saavuttamiin oikeuksiin ei puututa. Sopimuspuolet päättävät yhteisellä sopimuksella mitä tehdään oikeuksille, joita ollaan myöntämässä.

24 artikla

Alueellinen soveltamisala

Tätä sopimusta sovelletaan Sveitsin alueeseen sekä alueisiin, joihin sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta siinä määrätyin edellytyksin.

25 artikla

Voimaantulo ja kesto

1) Sopimuspuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omia menettelyjään noudattaen. Sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona ratifiointiasiakirjojen tallettamisesta tai seuraavien seitsemän sopimuksen hyväksymisestä on ilmoitettu viimeksi:

sopimus henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta,
sopimus lentoliikenteestä,
sopimus rautateiden ja maanteiden tavara- ja henkilöliikenteestä,
sopimus maataloustuotteiden kaupasta,
sopimus vaatimustenmukaisuuden arvioinnin vastavuoroisesta tunnustamisesta,
sopimus tietyistä julkisiin hankintoihin liittyvistä näkökohdista,
sopimus tiede- ja teknologiayhteistyöstä.

2) Tämä sopimus tehdään aluksi seitsemäksi vuodeksi. Sopimus uusitaan määräämättömäksi ajaksi, jollei Euroopan yhteisö tai Sveitsi ilmoita muuta toiselle sopimuspuolelle ennen alkuperäisen voimassaoloajan päättymistä. Jos tällainen ilmoitus tehdään, sovelletaan 4 kohdan määräyksiä.

3) Euroopan yhteisö tai Sveitsi voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta toiselle sopimuspuolelle. Jos tällainen ilmoitus tehdään, sovelletaan 4 kohdan määräyksiä.

4) Edellä 1 kohdassa mainitut seitsemän sopimusta lakkaavat olemasta voimassa kuuden kuukauden kuluttua 2 kohdassa tarkoitetun voimassaolon jatkamatta jättämistä koskevan ilmoituksen tai 3 kohdassa tarkoitetun irtisanomisilmoituksen vastaanottamisesta.

Tehty Luxemburgissa kahdentenakymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkym-

mentäyhdeksän kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

LIITE I

HENKILÖIDEN VAPAA LIIKKUVUUS

I. YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla

Maahantulo ja maasta poistuminen

1) Sopimuspuolet päästävät alueelleen toisten sopimuspuolten kansalaiset, tämän liitteen 3 artiklassa tarkoitetut heidän perheensä jäsenet sekä tämän liitteen 17 artiklassa tarkoitetut lähetetyt työntekijät yksinkertaisesti niin, että he esittävät voimassa olevan henkilötodistuksen tai passin.

Maahantuloviisumia tai vastaavaa asiakirjaa ei vaadita muilta kuin niiltä perheenjäseniltä ja tämän liitteen 17 artiklassa tarkoitetuilta lähetetyiltä työntekijöiltä, jotka eivät ole jonkun sopimuspuolen kansalaisia. Kyseinen sopimuspuoli helpottaa kaikin tavoin näille henkilöille välttämättömien viisumien saantia.

2) Sopimuspuolet myöntävät sopimuspuolten kansalaisille, tämän liitteen 3 artiklassa tarkoitetuille heidän perheensä jäsenille ja tämän liitteen 17 artiklassa tarkoitetuille lähetetyille työntekijöille oikeuden lähteä alueeltaan yksinkertaisesti niin, että he esittävät voimassa olevan henkilötodistuksen tai passin. Sopimuspuolet eivät voi vaatia muiden sopimuspuolten kansalaisilta maastapoistumisviisumia tai vastaavaa asiakirjaa.

Lainsäädäntönsä mukaisesti sopimuspuolet myöntävät näille kansalaisille henkilötodistuksen tai passin, jossa erityisesti mainitaan haltijan kansalaisuus, tai uudistavat sen.

Passin on oltava voimassa ainakin kaikissa sopimuspuolissa sekä niissä maissa, joiden kautta sen haltijan on kuljettava matkustaessaan toiseen sopimuspuoleen. Jos passi on ainoa asiakirja, jolla henkilö saa laillisesti poistua maasta, passin voimassaoloajan on oltava vähintään viisi vuotta.

2 artikla

Oleskelu ja taloudellinen toiminta

1) Sopimuspuolen kansalaisilla on oikeus oleskella ja harjoittaa taloudellista toimintaa toisen sopimuspuolen alueella II—IV luvussa määrättyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän sopimuksen 10 artiklassa määrätyn siirtymäkauden ja tämän liitteen VII luvun määräysten soveltamista. Tämä oikeus vahvistetaan myöntämällä oleskelulupa tai erityislupa rajatyöntekijöille.

Sopimuspuolten kansalaisilla on myös oikeus mennä toisen sopimuspuolen alueelle tai jäädä sinne oltuaan alle vuoden kestäneessä työsuhteessa etsiäkseen siellä työtä ja oleskellakseen siellä kohtuullisen pituisen ajan, esimerkiksi kuusi kuukautta, saadakseen tietoa heidän ammatillista pätevyyttään vastaavista työpaikkatarjouksista ja toteuttaakseen tarvittaessa tarpeelliset toimenpiteet työpaikan saamiseksi. Työnhakijoilla on oikeus saada toisen sopimuspuolen alueella samaa apua, jota kyseisen valtion työnvälitysviranomainen antaa omille kansalaisille heidän hakiessaan työtä. Heille voidaan olla myöntämättä sosiaalietuuksia kyseisen oleskelun aikana.

2) Sopimuspuolten kansalaisilla, jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa vastaanottavassa valtiossa ja joilla ei ole oleskeluoikeutta

tämän sopimuksen muiden määräysten nojalla, on oleskeluoikeus, jos he täyttävät V luvussa esitetyt ennakkoedellytykset. Tämä oikeus vahvistetaan myöntämällä oleskelulupa.

3) Sopimuspuolten kansalaisille myönnettävä oleskelulupa tai erityislupa myönnetään ja uudistetaan maksutta tai hintaan, joka ei ole suurempi kuin omille kansalaisille myönnettävistä henkilötodistuksista perittävät maksut ja verot. Sopimuspuolet toteuttavat tarvittavat toimenpiteet yksinkertaistaakseen kaikin mahdollisin tavoin näiden asiakirjojen saantia koskevia muodollisuuksia ja menettelyjä.

4) Sopimuspuolet voivat vaatia toisten sopimuspuolten kansalaisia ilmoittamaan alueella olemisestaan.

3 artikla

Perheenjäsenet

1) Sopimuspuolen kansalaisen, jolla on oleskeluoikeus, perheenjäsenillä on oikeus tulla asumaan hänen luokseen. Palkkatyöntekijällä on voitava olla perheensä käyttöön asunto, joka täyttää ne vaatimukset, joita pidetään normaaleina sen alueen kotimaisten työntekijöiden asumisessa, jossa työntekijä on työssä ilman, että tämä määräys johtaa kansallisten työntekijöiden ja muista sopimuspuolista lähtöisin olevien työntekijöiden väliseen syrjintään.

2) Kansalaisuudesta riippumatta perheenjäseninä pidetään:

a) sopimuspuolen kansalaisen aviopuolisoa ja puolisoiden alle 21-vuotiaita tai huollettavia jälkeläisiä;

b) sopimuspuolen kansalaisen ja hänen aviopuolisonsa huollettavina olevia sukulaisia ylenevässä polvessa;

c) opiskelijan puolisoa ja huollettavia jälkeläisiä.

Sopimuspuolet helpottavat sellaisten perheenjäsenten maahanpääsyä, joita ei ole mainittu tämän kohdan a, b tai c alakohdassa, mutta jotka ovat sopimuspuolen kansalaisen huollettavia tai jotka asuvat lähtömaassa hänen taloudessaan.

3) Oleskeluluvan myöntämiseksi sopimuspuolen kansalaisen perheenjäsenille sopimuspuolet voivat vaatia ainoastaan seuraavien asiakirjojen esittämistä:

a) maahantuloasiakirja;

b) sen valtion toimivaltaisen viranomaisen antama sukulaisuussuhteen osoittava asiakirja, josta henkilö on peräisin tai josta hän tulee;

c) huollettavien henkilöiden osalta alkuperä- tai tulovaltion toimivaltaisen viranomaisen antama asiakirja, joka osoittaa heidän olevan 1 kohdassa tarkoitetun henkilön huollettavia tai mainitussa valtiossa asuneen hänen taloudessaan.

4) Perheenjäsenelle myönnetty oleskelulupa on voimassa yhtä kauan kuin hänen huoltajansa lupa.

5) Henkilön, jolla on oleskeluoikeus, puolisolla ja alle 21-vuotiailla tai huollettavilla lapsilla on kansalaisuudesta riippumatta oikeus ryhtyä harjoittamaan taloudellista toimintaa.

6) Jos sopimuspuolen kansalainen harjoittaa tai ei harjoita tai on harjoittanut taloudellista toimintaa toisen sopimuspuolen alueella, on hänen kyseisen sopimuspuolen alueella asuvilla lapsillaan oikeus osallistua peruskoulutukseen, oppisopimuskoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen samoin edellytyksin kuin vastaanottavan valtion kansalaisilla.

Sopimuspuolet tukevat toimenpiteitä, joilla pyritään turvaamaan näille lapsille parhaat mahdolliset edellytykset osallistua tähän opetukseen.

4 artikla

Maahanjäämisoikeus

1) Sopimuspuolen kansalaisilla ja heidän

perheenjäsenillään on oikeus jäädä toisen sopimuspuolen alueelle taloudellisen toiminnan harjoittamisen loppumisen jälkeen.

2) Tämän sopimuksen 16 artiklan mukaisesti viitataan asetukseen (ETY) N:o 1251/70 (EYVL L 142, 1970, s. 24)[1] ja direktiiviin 75/34/ETY (EYVL L 14, 1975, s. 10)[1].

5 artikla

Yleinen järjestys

1) Tämän sopimuksen määräyksillä myönnettyjä oikeuksia voidaan rajoittaa ainoastaan yleiseen järjestykseen, turvallisuuteen ja kansanterveyteen perustuvilla toimenpiteillä.

2) Tämän sopimuksen 16 artiklan mukaisesti viitataan direktiiviin 64/221/ETY (EYVL L 56, 1964, s. 850)[2], direktiiviin 72/194/ETY (EYVL L 121, 1972, s. 32)[2] ja direktiiviin 75/35/ETY (EYVL L 14, 1975, s. 10)[2].

II. PALKKATYÖNTEKIJÄT

6 artikla

Oleskelun sääntely

1) Palkkatyöntekijälle, joka on sopimuspuolen kansalainen, jäljempänä 'palkkatyöntekijä', ja joka on vastaanottavassa valtiossa toimivan työnantajan palveluksessa vähintään yhden vuoden, myönnetään oleskelulupa, joka on voimassa vähintään viisi vuotta sen myöntämispäivästä. Luvan voimassaoloa jatketaan ilman eri toimenpiteitä vähintään viiden vuoden pituisella ajanjaksolla. Kun oleskelulupa uudistetaan ensimmäisen kerran, oleskeluaikaa voidaan rajoittaa, ei kuitenkaan lyhyemmäksi ajaksi kuin yhdeksi vuodeksi, jos luvan haltija on itsestään riippumattomasta syystä ollut työttömänä yhtäjaksoisesti yli 12 kuukautta.

2) Palkkatyöntekijä, joka on vastaanottavassa valtiossa toimivan työnantajan palveluksessa yli kolme kuukautta mutta alle yhden vuoden, saa oleskeluluvan, jonka voimassaolo vastaa työsopimukseen merkittyä palvelussuhteen kestoa.

Palkkatyöntekijä, jonka työssäoloaika on enintään kolme kuukautta, ei tarvitse oleskelulupaa.

3) Oleskeluluvan myöntämiseksi sopimuspuolet voivat vaatia työntekijältä ainoastaan seuraavien asiakirjojen esittämistä:

a) maahantuloasiakirja;

b) työnantajalta saatu vahvistus työhönotosta tai todistus työssäolosta.

4) Oleskelulupa on voimassa sen myöntäneen valtion koko alueella.

5) Kuutta peräkkäistä kuukautta lyhyemmät muualla asumisen jaksot sekä asevelvollisuuden suorittamisesta johtuva poissaolo eivät vaikuta oleskeluluvan voimassaoloon.

6) Voimassaolevaa oleskelulupaa ei saa peruuttaa työntekijältä pelkästään siitä syystä, että hän sairaudesta tai tapaturmasta johtuvan tilapäisen työkyvyttömyyden vuoksi ei enää ole työssä, tai että hän itsestään riippumattomasta syystä on työttömänä, ja kun toimivaltainen työnvälitysviranomainen asianmukaisesti vahvistaa tämän.

7) Oleskeluluvan saamista koskevien muodollisuuksien täyttäminen ei saa olla esteenä sille, että hakija aloittaa välittömästi sopimukseen perustuvan työn tekemisen.

7 artikla

Palkkatyötä tekevät rajatyöntekijät

1) Palkkatyötä tekevällä rajatyöntekijällä tarkoitetaan sopimuspuolen kansalaista, joka asuu yhden sopimuspuolen alueella ja on

---

[1] Sellaisena kuin se on voimassa sopimuksen allekirjoituspäivänä.

[2] Sellaisena kuin se on voimassa sopimuksen allekirjoituspäivänä.

palkkatyössä toisen sopimuspuolen alueella palaten kotipaikkaansa säännönmukaisesti päivittäin tai vähintään kerran viikossa.

2) Rajatyöntekijät eivät tarvitse oleskelulupaa.

Työskentelyvaltion toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin antaa palkkatyötä tekevälle rajatyöntekijälle vähintään viisi vuotta voimassa olevan tai jos työskentelyaika on pidempi kuin kolme kuukautta mutta lyhyempi kuin yksi vuosi, työskentelyajan voimassa olevan erityisluvan. Lupaa jatketaan vähintään viidellä vuodella, jos rajatyöntekijä esittää todisteet taloudellisen toiminnan harjoittamisesta.

3) Erityislupa on voimassa sen myöntäneen valtion koko alueella.

8 artikla

Ammatillinen ja maantieteellinen liikkuvuus

1) Palkkatyöntekijöillä on oikeus ammatilliseen ja maantieteelliseen liikkuvuuteen vastaanottavan valtion koko alueella.

2) Ammatilliseen liikkuvuuteen kuuluu työnantajan, työpaikan ja ammatin vaihto sekä siirtyminen palkkatyöstä itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi. Maantieteelliseen liikkuvuuteen kuuluu työ- ja oleskelupaikkakunnan vaihto.

9 artikla

Yhdenvertainen kohtelu

1) Sopimuspuolen kansalaista ei palkkatyöntekijänä saa kansalaisuutensa vuoksi saattaa toisen sopimuspuolen alueella kotimaisiin palkkatyöntekijöihin verrattuna eri asemaan työ- ja palvelussuhteen ehtojen suhteen erityisesti palkkauksen, irtisanomisen ja työttömyyden sattuessa saman alan työhön paluun tai uudelleen työllistämisen osalta.

2) Palkkatyöntekijä ja tämän liitteen 3 artiklassa tarkoitetut hänen perheensä jäsenet saavat samat sosiaaliset ja verotukseen liittyvät edut kuin kotimaiset työntekijät ja heidän perheenjäsenensä.

3) Hänellä on sama oikeus ja yhtäläiset edellytykset kuin kotimaisilla palkkatyöntekijöillä osallistua koulutukseen ammatillisissa oppilaitoksissa sekä uudelleen- ja jatkokoulutuskeskuksissa.

4) Työehtosopimuksen tai yksilöä koskevan sopimuksen määräys taikka muu työehtojen sääntelyä koskeva määräys, joka koskee työn saantia, työtä, palkkausta ja muita työehtoja sekä irtisanomista on mitätön sikäli kuin siinä säädetään tai sallitaan edellytyksiä, jotka asettavat ulkomaiset työntekijät, jotka ovat sopimuspuolten kansalaisia, työntekijöinä eriarvoiseen asemaan.

5) Palkkatyöntekijällä, joka on sopimuspuolen kansalainen ja työssä toisen sopimuspuolen alueella, on oltava yhtäläinen oikeus ammattiyhdistysten jäsenyyteen ja siihen kuuluvien oikeuksien käyttämiseen, mukaan lukien äänioikeus ja pääsy ammattiyhdistysten hallinto- tai johtotehtäviin; häneltä voidaan kuitenkin evätä osallistuminen julkisoikeudellisten elinten hallintoon sekä julkisoikeudellisesti säädetyn tehtävän hoitaminen. Hänellä on oltava vaalikelpoisuus yrityksen palkkatyöntekijöitä edustaviin elimiin.

Tämän artiklan säännöksillä ei vaikuteta niihin lakeihin tai asetuksiin, joilla vastaanottavassa valtiossa myönnetään toisen sopimuspuolen palkkatyöntekijöille laajemmat oikeudet.

6) Sopimuspuolen palkkatyöntekijällä, joka on työssä toisen sopimuspuolen alueella, on asumisen suhteen oltava samat oikeudet ja edut kuin kotimaisilla työntekijöillä, mukaan lukien omistusoikeuden saaminen hänen tarvitsemaansa asuntoon, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän liitteen 26 artiklan määräysten soveltamista.

Kyseinen työntekijä voi sillä alueella, jossa hän on työssä, samoin oikeuksin kuin kotimaiset työntekijät ilmoittautua asunnonhakijoiden luetteloon, jos sellainen on, ja saada siitä johtuvat oikeudet ja edut.

Lähtövaltioon jääneen työntekijän perheen katsotaan tässä suhteessa asuvan mainitulla alueella, jos kotimaisiin työntekijöihin sovelletaan samanlaista oletusta.

10 artikla

Työ julkishallinnossa

Palkkatyötä tekevältä sopimuspuolen kansalaiselta voidaan evätä oikeus harjoittaa julkishallinnon tointa, joka liittyy julkisen vallan käyttöön ja jonka tarkoituksena on turvata valtion tai muiden julkisyhteisöjen yleinen etu.

11 artikla

Yhteistyö työpaikkojen välityksen alalla

Sopimuspuolet toimivat yhteistyössä EURES-verkostossa (European Employment Services) erityisesti avointen työpaikkojen ja työhakemusten välittämiseksi ja tasapainon aikaansaamiseksi työmarkkinoilla sekä työmarkkinoiden tilannetta ja elin- ja työoloja koskevien tietojen vaihtamiseksi.

III. ITSENÄISET AMMATINHARJOITTAJAT

12 artikla

Oleskelun sääntely

1) Sopimuspuolen kansalaiselle, joka haluaa sijoittautua toisen sopimuspuolen alueelle harjoittaakseen siellä itsenäistä ammattia (jäljempänä 'itsenäinen ammatinharjoittaja'), myönnetään oleskelulupa, joka on voimassa vähintään viisi vuotta sen myöntämisestä, jos hän esittää kansallisille toimivaltaisille viranomaisille todisteen siitä, että hän on sijoittautunut tai sijoittautuu tätä tarkoitusta varten.

2) Oleskelulupaa jatketaan ilman eri toimenpiteitä vähintään viidellä vuodella, jos itsenäinen ammatinharjoittaja esittää kansallisille toimivaltaisille viranomaisille todisteen sellaisen taloudellisen toiminnan harjoittamisesta, joka ei ole palkkatyötä.

3) Oleskeluluvan myöntämiseksi sopimuspuolet voivat vaatia itsenäiseltä ammatinharjoittajalta ainoastaan seuraavien asiakirjojen esittämistä:

a) maahantuloasiakirja;

b) edellä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu todiste.

4) Oleskelulupa on voimassa sen myöntäneen valtion koko alueella.

5) Kuutta peräkkäistä kuukautta lyhyemmät muualla asumisen jaksot sekä asevelvollisuuden suorittamisesta johtuva poissaolo eivät vaikuta oleskeluluvan voimassaoloon.

6) Voimassaolevaa oleskelulupaa ei saa peruuttaa 1 kohdassa tarkoitetuilta henkilöiltä pelkästään siitä syystä, että he sairaudesta tai tapaturmasta johtuvan tilapäisen työkyvyttömyyden vuoksi eivät enää ole työssä.

13 artikla

Itsenäistä ammattia harjoittavat rajatyöntekijät

1) Itsenäistä ammattia harjoittavalla rajatyöntekijällä tarkoitetaan sopimuspuolen kansalaista, joka asuu yhden sopimuspuolen alueella ja harjoittaa itsenäistä ammattia toisen sopimuspuolen alueella palaten kotipaikkaansa säännönmukaisesti päivittäin tai vähintään kerran viikossa.

2) Itsenäistä ammattia harjoittavat rajatyöntekijät eivät tarvitse oleskelulupaa.

Kyseisen valtion toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin antaa itsenäistä ammattia harjoittavalle rajatyöntekijälle vähintään viisi vuotta voimassa olevan erityisluvan, jos hän esittää kansallisille toimivaltaisille viranomaisille todisteen siitä, että hän harjoittaa tai aikoo harjoittaa itsenäistä ammattia. Lupaa jatketaan vähintään viidellä vuodella, jos

rajatyöntekijä esittää todisteen itsenäisen ammatin harjoittamisesta.

3) Erityislupa on voimassa sen myöntäneen valtion koko alueella.

14 artikla

Ammatillinen ja maantieteellinen liikkuvuus

1) Itsenäisellä ammatinharjoittajalla on oikeus ammatilliseen ja maantieteelliseen liikkuvuuteen vastaanottavan valtion koko alueella.

2) Ammatilliseen liikkuvuuteen kuuluu ammatin vaihto sekä siirtyminen itsenäisestä ammatinharjoittajasta palkkatyöntekijäksi. Maantieteelliseen liikkuvuuteen kuuluu työ- ja oleskelupaikkakunnan vaihto.

15 artikla

Yhdenvertainen kohtelu

1) Itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtymisen ja itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisen osalta itsenäiselle ammatinharjoittajalle myönnetään vastaanottavassa valtiossa yhtä edullinen kohtelu kuin sen omille kansalaisille myönnetty kohtelu.

2) Tämän liitteen 9 artiklan määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin tässä luvussa tarkoitettuihin itsenäisiin ammatinharjoittajiin.

16 artikla

Julkisen vallan käyttö

Itsenäiseltä ammatinharjoittajalta voidaan evätä oikeus harjoittaa tointa, jossa osallistutaan edes tilapäisesti julkisen vallan käyttöön.

IV. PALVELUJEN TARJOAMINEN

17 artikla

Palvelujen tarjoajat

Tämän sopimuksen 5 artiklan nojalla kielletään palvelujen tarjoamisen osalta:

a) kaikki sellaisia sopimuspuolen alueella tarjottavia rajanylittäviä palveluja koskevat rajoitukset, joiden tarjoaminen kestää enintään 90 tosiasiallista työpäivää kalenterivuoden aikana;

b) kaikki tämän sopimuksen 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun maahantuloon ja oleskeluun liittyvät rajoitukset, jotka koskevat:

i) Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden tai Sveitsin kansalaisia, jotka tarjoavat palveluja ja ovat sijoittautuneet jonkun muun sopimuspuolen kuin sen sopimuspuolen alueelle, jossa palvelujen vastaanottaja sijaitsee,
ii) sopimuspuolen tavanmukaisille työmarkkinoille yhdentyneitä palvelujen tarjoajan palkkatyöntekijöitä, kansalaisuudesta riippumatta, jotka on lähetetty toisen sopimuspuolen alueelle palveluja tarjoamaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 artiklan määräyksiä.

18 artikla

Tämän liitteen 17 artiklan määräyksiä sovelletaan yrityksiin, jotka on perustettu jonkun Euroopan yhteisön jäsenvaltion tai Sveitsin lainsäädännön mukaisesti ja joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka sijaitsee sopimuspuolen alueella.

19 artikla

Palvelujen tarjoaja, jolla on oikeus tai jolle on annettu lupa tarjota palveluja, voi palvelujensa tarjoamiseksi harjoittaa toimintaansa väliaikaisesti valtiossa, jossa palvelut tarjotaan, samoin edellytyksin kuin kyseisen valtion omat kansalaiset tämän liitteen ja liitteiden II ja III määräysten mukaisesti.

20 artikla

1) Tämän liitteen 17 artiklan b alakohdassa tarkoitetut henkilöt, joilla on oikeus tarjota palveluja, eivät tarvitse oleskelulupaa enintään 90 päivää kestävää oleskelua varten.

Edellä 1 artiklassa tarkoitetut mainittujen henkilöiden maahantuloasiakirjat kattavat heidän oleskelunsa.

2) Tämän liitteen 17 artiklan b alakohdassa tarkoitetuille henkilöille, joilla on oikeus tarjota palveluja, joiden tarjoaminen kestää yli 90 päivää tai joille on myönnetty lupa tähän, myönnetään tämän oikeuden vahvistamiseksi palvelujen tarjoamisen pituuden kattava oleskelulupa.

3) Oleskeluoikeus on voimassa Euroopan yhteisön kyseisen jäsenvaltion tai Sveitsin koko alueella.

4) Oleskeluluvan myöntämiseksi sopimuspuolet voivat vaatia tämän liitteen 17 artiklan b alakohdassa tarkoitetuilta henkilöiltä ainoastaan:

a) maahantuloasiakirjan;

b) todisteen palvelujen tarjoamisesta tai aikeesta tarjota niitä.

21 artikla

1) Tämän liitteen 17 artiklan a alakohdassa tarkoitettu palvelujen keskeytymätön tai peräkkäinen tarjoaminen saa kestää enintään 90 tosiasiallista työpäivää kalenterivuoden aikana.

2) Mitä 1 kohdassa määrätään, ei rajoita palvelujen tarjoajan lainsäädännön mukaisia velvollisuuksia palvelujen vastaanottajalle annetun takuun suhteen eikä ylivoimaisen esteen suhteen.

22 artikla

1) Toiminta, joka liittyy julkisen vallan harjoittamiseen kyseisen sopimuspuolen alueella, ei kuulu edes tilapäisesti tämän liitteen 17 ja 19 artiklan määräysten soveltamisalaan.

2) Tämän liitteen 17 ja 19 artiklan määräykset ja niiden perusteella toteutetut toimenpiteet eivät estä sellaisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten soveltamista, joissa säädetään palvelujen tarjoamisen yhteydessä lähetettyjen työntekijöiden työ- ja palvelusolojen soveltamisesta. Tämän sopimuksen 16 artiklan mukaisesti viitataan palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16 päivänä joulukuuta 1996 annettuun direktiiviin 96/71/EY (EYVL L 18, 1997, s. 1)[3].

3) Tämän liitteen 17 artiklan ja 19 artiklan määräykset eivät estä tämän sopimuksen voimaan tullessa kussakin sopimuspuolessa voimassa olevien sellaisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten soveltamista, jotka koskevat:

i) tilapäistä työtä välittävien toimistojen toimintaa ja tilapäisen työn tekemistä,

ii) rahoituspalveluja, joiden tarjoaminen edellyttää ennalta myönnettävää lupaa sopimuspuolen alueella ja joiden tarjoamisen edellytyksenä on kyseisen sopimuspuolen viranomaisten suorittama toiminnan vakauden valvonta.

4) Tämän liitteen 17 artiklan ja 19 artiklan määräykset eivät estä sopimuspuolten sellaisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten soveltamista, jotka koskevat enintään 90 tosiasiallisen työpäivän pituista palvelujen tarjoamista ja jotka ovat perusteltuja yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä.

23 artikla

Palvelujen vastaanottaja

1) Tämän sopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu palvelujen vastaanottaja ei tarvitse oleskelulupaa enintään kolmen kuukauden pituista oleskelua varten. Yli kolmen kuukauden pituista oleskelua varten palvelujen vastaanottajalle myönnetään palvelujen vastaanottamista varten niiden tarjoamisen

[3] Sellaisena kuin se on voimassa sopimuksen allekirjoituspäivänä.

pituinen oleskelulupa. Hänelle voidaan olla myöntämättä sosiaalietuuksia kyseisen oleskelun aikana.

2) Oleskelulupa on voimassa sen myöntäneen valtion koko alueella.

V. HENKILÖT, JOTKA EIVÄT HARJOITA TALOUDELLISTA TOIMINTAA

24 artikla

Oleskelun sääntely

1) Sopimuspuolen kansalaiselle, joka ei harjoita taloudellista toimintaa asuinvaltiossa ja jolla ei ole oleskeluoikeutta tämän sopimuksen muiden määräysten perusteella, myönnetään vähintään viisi vuotta voimassa oleva oleskelulupa, jos hän esittää toimivaltaisille kansallisille viranomaisille todisteen siitä, että hänellä ja hänen perheenjäsenillään on:

a) riittävästi tuloja ja varoja, niin että he eivät oleskeluaikanaan joudu turvautumaan sosiaalietuusjärjestelmään;

b) kaikki riskit kattava sairasvakuutus[4].

Pitäessään sitä tarpeellisena sopimuspuolet voivat pyytää oleskeluluvan pätevyyden vahvistamista kahden ensimmäisen vuoden oleskelun jälkeen.

2) Tuloja ja varoja pidetään riittävinä, jos ne ylittävät määrän, jonka perusteella vastaanottavan valtion omat kansalaiset voivat heidän tilanteensa ja tarvittaessa heidän perheenjäsentensä tilanne huomioon ottaen hakea sosiaaliturvaetuuksia. Jos tätä edellytystä ei voida soveltaa, oleskelulupaa hakevan henkilön tulot ja varat katsotaan riittäväksi, jos ne ylittävät vastaanottavan valtion maksaman vähimmäiseläkkeen määrän.

3) Henkilöt, jotka ovat sopimuspuolen alueella alle vuoden kestävässä työsuhteessa voivat oleskella kyseisellä alueella, jos he täyttävät tämän artiklan 1 kohdassa määrätyt edellytykset. Työttömyyskorvauksia, joihin kyseisillä henkilöillä on oikeus kansallisen lainsäädännön mukaisesti, tarvittaessa täydennettynä liitteen II määräyksillä, pidetään tämän artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 2 kohdan määräysten mukaisina tuloina ja varoina.

4) Opiskeluajan voimassa oleva tai yhden vuoden voimassa oleva oleskelulupa silloin, kun opintojen kesto on pidempi kuin yksi vuosi, myönnetään jokaiselle opiskelijalle, jolla ei ole oikeutta oleskella toisen sopimuspuolen alueella tämän sopimuksen muiden määräysten perusteella, kun opiskelija osoittaa asianomaiselle kansalliselle viranomaiselle ilmoittamalla tai muulla vähintään vastaavalla opiskelijan valitsemalla tavalla, että hänellä on riittävät tulot ja varat, niin että hän, hänen puolisonsa ja huollettavat lapsensa eivät joudu oleskeluaikana turvautumaan vastaanottavan valtion sosiaalietuusjärjestelmään, edellyttäen että opiskelija on kirjoittautunut hyväksyttyyn oppilaitokseen osallistuakseen pääasiallisesti ammatilliseen koulutukseen ja että hänellä on kaikkien riskien varalta annettu sairausvakuutus. Tällä sopimuksella ei säännellä mahdollisuutta aloittaa ammatillinen koulutus eikä tässä artiklassa tarkoitettujen opiskelijoiden toimeentuloa varten myönnettävää tukea.

5) Oleskeluluvan voimassaoloa jatketaan ilman eri toimenpiteitä vähintään viidellä vuodella, kun sen myöntämisedellytykset täyttyvät edelleen. Opiskelijan oleskeluluvan voimassaoloa jatketaan vuosittain jäljellä olevien opintojen keston mukaisesti.

6) Kuutta peräkkäistä kuukautta lyhyemmät muualla asumisen jaksot sekä asevelvollisuuden suorittamisesta johtuva poissaolo eivät vaikuta oleskeluluvan voimassaoloon.

7) Oleskelulupa on voimassa sen myöntäneen valtion koko alueella.

8) Oleskeluoikeus on voimassa niin kauan,

[4] Sveitsissä sellaisten henkilöiden sairausvakuutuksen, joiden kotipaikka ei ole Sveitsissä, on katettava myös tapaturma- ja äitiysetuudet.

kun henkilöt, joille se myönnetään, täyttävät 1 kohdassa määrätyt edellytykset.

VI. KIINTEÄN OMAISUUDEN HANKINTA

25 artikla

1) Sopimuspuolen kansalaisella, jolla on oleskeluoikeus ja jonka pääasiallinen kotipaikka sijaitsee vastaanottavan valtion alueella, on samat oikeudet hankkia kiinteää omaisuutta kuin kyseisen valtion kansalaisella. Hän voi milloin tahansa kansallisten sääntöjen mukaisesti valita vastaanottavan valtion pääasialliseksi kotipaikakseen riippumatta työsuhteensa kestosta. Lähtö vastaanottavan valtion alueelta ei merkitse velvollisuutta omaisuuden luovuttamiseen.

2) Sopimuspuolen kansalaisella, jolla on oleskeluoikeus ja jonka pääasiallinen kotipaikka ei sijaitse vastaanottavan valtion alueella, on samat oikeudet hankkia kiinteää omaisuutta taloudellisen toiminnan harjoittamiseksi kuin kyseisen valtion kansalaisella; nämä oikeudet eivät merkitse velvollisuutta omaisuuden luovuttamiseen vastaanottavan valtion alueelta poistumisen yhteydessä. Kyseinen henkilö voi saada luvan toissijaisen kotipaikan tai loma-asunnon hankkimiseen. Kyseisten henkilöiden osalta tämä sopimus ei vaikuta pääoman sijoittamista taikka rakentamattomien tonttien tai asuntojen kauppaa koskevien sääntöjen soveltamiseen.

3) Rajatyöntekijällä on samat oikeudet taloudellisen toiminnan harjoittamiseksi tarkoitetun kiinteän omaisuuden tai toissijaisen asuinpaikan hankkimiseen kuin vastaanottavan valtion kansalaisella. Kyseinen henkilö voi saada luvan loma-asunnon hankkimiseen. Kyseisten henkilöiden osalta tämä sopimus ei vaikuta pääoman sijoittamista taikka rakentamattomien tonttien tai asuntojen kauppaa koskevien vastaanottavan valtion sääntöjen soveltamiseen.

VII. SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET JA SOPIMUKSEN KEHITTYMINEN

26 artikla

Yleistä

1) Kun tämän sopimuksen 10 artiklassa määrättyjä rajoituksia sovelletaan, tämän luvun määräyksillä joko täydennetään tämän liitteen muita määräyksiä tai korvataan ne.

2) Kun tämän sopimuksen 10 artiklassa määrättyjä rajoituksia sovelletaan, taloudellisen toiminnan harjoittamisen edellytyksenä on oleskelu- ja/tai työluvan myöntäminen.

27 artikla

Palkkatyöntekijöiden oleskelun sääntely

1) Palkkatyöntekijän, jonka työsopimuksen kesto on alle yksi vuosi, oleskeluluvan voimassaoloa jatketaan alle 12 kuukauden pituiseen kokonaiskestoon, jos palkkatyöntekijä esittää kansallisille toimivaltaisille viranomaisille todisteen siitä, että hän voi harjoittaa taloudellista toimintaa. Uusi oleskelulupa myönnetään, jos palkkatyöntekijä esittää todisteen siitä, että hän voi harjoittaa taloudellista toimintaa ja että tämän sopimuksen 10 artiklassa määrätyt määrälliset rajoitukset eivät täyty. Maasta ei tarvitse poistua kahden työsopimuksen välisenä aikana tämän liitteen 24 artiklan mukaisesti.

2) Tämän sopimuksen 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna ajanjaksona sopimuspuoli voi vaatia kirjallisen työsopimuksen tai sopimusehdotuksen esittämistä ensimmäisen oleskeluluvan myöntämistä varten.

3a) Henkilöillä, joilla on aikaisemmin ollut tilapäisiä työsuhteita vastaanottavan valtion alueella vähintään 30 kuukauden ajan, on oikeus ilman eri toimenpiteitä ottaa vastaan kestoltaan rajoittamaton työ[5]. Taattujen oleskelulupien määrän mahdollinen loppuminen ei koske heitä.

---

[5] Heihin ei sovelleta kotimaisten työntekijöiden ensisijaisuutta eikä työolosuhteiden ja palkkauksen tarkistuksia työpaikalla.

b Henkilöillä, jotka ovat aikaisemmin olleet vastaanottavan valtion alueella kausityöntekijöinä vähintään 50 kuukauden pituisena kokonaisaikana viimeisten 15 vuoden aikana ja jotka eivät täytä edellytyksiä oleskeluluvan saamiseksi tämän kohdan a alakohdan määräyksiä noudattaen, on oikeus ilman eri toimenpiteitä ottaa vastaan kestoltaan rajoittamaton työ.

28 artikla

Palkkatyötä tekevät rajatyöntekijät

1) Palkkatyötä tekevällä rajatyöntekijällä tarkoitetaan sopimuspuolen kansalaista, jonka vakituinen kotipaikka on Sveitsin tai sen naapurivaltioiden raja-alueella ja joka on palkkatyössä toisen sopimuspuolen raja-alueella palaten pääasialliseen kotipaikkaansa säännönmukaisesti päivittäin tai vähintään kerran viikossa. Tässä sopimuksessa tarkoitettuja raja-alueita ovat alueet, jotka määritellään Sveitsin ja sen naapurivaltioiden välisissä raja-alueella liikkuvuutta koskevissa sopimuksissa.

2) Erityislupa on voimassa sen myöntäneen valtion koko raja-alueella.

29 artikla

Palkkatyöntekijöiden paluuoikeus

1) Palkkatyöntekijälle, jolla on ollut tämän sopimuksen tullessa voimaan vähintään yhden vuoden voimassa ollut oleskelulupa ja joka on poistunut vastaanottavasta maasta, on etuoikeus uuteen kiintiön mukaiseen oleskelulupaan hänen lähtöään seuraavien kuuden vuoden aikana, jos hän esittää todisteen siitä, että hän voi harjoittaa taloudellista toimintaa.

2) Rajatyöntekijällä on oikeus saada uusi erityislupa edellisen kolmen vuoden yhtäjaksoisen toiminnan päättymistä seuraavien kuuden vuoden aikana, jollei palkka- ja työehtojen tarkastuksesta muuta johdu hänen ollessaan palkkatyöntekijä, tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavien kahden vuoden ajan ja jos hän esittää kansallisille toimivaltaisille viranomaisille todisteen siitä, että hän voi harjoittaa taloudellista toimintaa.

3) Nuorilla, jotka ovat poistuneet sopimuspuolen alueelta oleskelleensa siellä vähintään viisi vuotta ennen 21 vuoden ikää, on oikeus neljän vuoden määräajan kuluessa palata sinne ja harjoittaa siellä taloudellista toimintaa.

30 artikla

Palkkatyöntekijöiden maantieteellinen ja ammatillinen liikkuvuus

1) Palkkatyöntekijällä, jolla on vähintään yhden vuoden voimassa oleva oleskelulupa, on oikeus ammatilliseen ja maantieteelliseen liikkuvuuteen työn alkamista seuraavien 12 kuukauden aikana ja hän voi siirtyä palkkatyöntekijästä itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi tämän sopimuksen 10 artiklan määräysten mukaisesti.

2) Palkkatyötä tekeville rajatyöntekijöille myönnetyillä erityisluvilla annetaan oikeus ammatilliseen ja maantieteelliseen liikkuvuuteen Sveitsin tai sen naapurivaltioiden raja-alueella.

31 artikla

Itsenäisten ammatinharjoittajien oleskelun sääntely

Sopimuspuolen kansalaiselle, joka haluaa sijoittautua toisen sopimuspuolen alueelle toimiakseen itsenäisenä ammatinharjoittajana (jäljempänä 'itsenäinen ammatinharjoittaja'), myönnetään kuusi kuukautta voimassa oleva oleskelulupa. Hänelle myönnetään vähintään viisi vuotta voimassa oleva oleskelulupa, jos hän esittää ennen kuuden kuukauden pituisen ajanjakson päättymistä kansallisille toimivaltaisille viranomaisille todisteen siitä, että hän toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana. Tätä kuuden kuukauden pituista ajanjaksoa voidaan tarvittaessa jatkaa enintään kahdella kuukaudella, jos hänellä on todelliset mahdollisuudet kyseisen todisteen esittämiseen.

32 artikla

Itsenäistä ammattia harjoittavat rajatyöntekijät

1) Itsenäistä ammattia harjoittavalla rajatyöntekijällä tarkoitetaan sopimuspuolen kansalaista, jonka vakituinen kotipaikka on Sveitsin tai sen naapurivaltioiden raja-alueella ja joka on muussa kuin palkkatyössä toisen sopimuspuolen raja-alueella palaten pääasialliseen kotipaikkaansa säännönmukaisesti päivittäin tai vähintään kerran viikossa. Tässä sopimuksessa tarkoitettuja raja-alueita ovat alueet, jotka määritellään Sveitsin ja sen naapurivaltioiden välisissä raja-alueella liikkuvuutta koskevissa sopimuksissa.

2) Sopimuspuolen kansalaiselle, joka haluaa toimia itsenäistä ammattia harjoittavana rajatyöntekijänä Sveitsin tai sen naapurivaltioiden raja-alueella, myönnetään kuusi kuukautta voimassa oleva alustava erityislupa. Hänelle myönnetään vähintään viisi vuotta voimassa oleva erityislupa, jos hän esittää ennen kuuden kuukauden pituisen ajanjakson päättymistä kansallisille toimivaltaisille viranomaisille todisteen siitä, että hän toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana. Tätä kuuden kuukauden pituista ajanjaksoa voidaan tarvittaessa jatkaa enintään kahdella kuukaudella, jos hänellä on todelliset mahdollisuudet kyseisen todisteen esittämiseen.

3) Erityislupa on voimassa sen myöntäneen valtion koko raja-alueella.

33 artikla

Itsenäisten ammatinharjoittajien paluuoikeus

1) Itsenäiselle ammatinharjoittajalle, jolla on ollut vähintään viiden vuoden pituinen oleskelulupa ja joka on poistunut vastaanottavasta valtiosta, on oikeus saada uusi oleskelulupa hänen lähtöään seuraavien kuuden vuoden aikana, jos hän on jo työskennellyt vastaanottavassa valtiossa yhtäjaksoisesti kolmen vuoden ajan ja jos hän esittää kansallisille toimivaltaisille viranomaisille todisteen siitä, että hän voi harjoittaa taloudellista toimintaa.

2) Itsenäistä ammattia harjoittavalla rajatyöntekijällä on oikeus saada uusi erityislupa edellisen neljän vuoden yhtäjaksoisen toiminnan päättymistä seuraavien kuuden vuoden aikana, jos hän esittää kansallisille toimivaltaisille viranomaisille todisteen siitä, että hän voi harjoittaa taloudellista toimintaa.

3) Nuorilla, jotka ovat poistuneet sopimuspuolen alueelta oleskeltuaan siellä vähintään viisi vuotta ennen 21 vuoden ikää, on oikeus neljän vuoden määräajan kuluessa palata sinne ja harjoittaa siellä taloudellista toimintaa.

34 artikla

Itsenäistä ammattia harjoittavien työntekijöiden maantieteellinen ja ammatillinen liikkuvuus

Itsenäistä ammattia harjoittaville rajatyöntekijöille myönnetyillä erityisluvilla annetaan oikeus ammatilliseen ja maantieteelliseen liikkuvuuteen Sveitsin tai sen naapurivaltioiden raja-alueilla. Kuusi kuukautta voimassa olevilla alustavilla oleskeluluvilla (rajatyöntekijät: erityisluvilla) annetaan oikeus ainoastaan maantieteelliseen liikkuvuuteen

LIITE II

SOSIAALITURVAJÄRJESTELMIEN YHTEENSOVITTAMINEN

1 artikla

(1) Sopimuspuolet sopivat, että ne soveltavat keskenään sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen alalla yhteisön säädöksiä joihin viitataan, sellaisina kuin ne ovat voimassa tämän sopimuksen allekirjoittamispäivänä ja tässä liitteessä olevassa A osassa mukautettuina, tai niitä vastaavia sääntöjä.

(2) Käsitteellä 'jäsenvaltio(t)', joka esiintyy tässä liitteessä olevassa A osassa mainituissa säädöksissä, tarkoitetaan yhteisön säädösten piiriin kuuluvien valtioiden lisäksi myös Sveitsiä.

2 artikla

(1) Soveltaessaan tätä liitettä sopimuspuolet ottavat huomioon yhteisön säädökset, joihin viitataan tässä liitteessä olevassa B osassa, sellaisina kuin ne ovat muutettuina.

(2) Soveltaessaan tätä liitettä sopimuspuolet ottavat huomioon yhteisön säädökset, joihin viitataan tässä liitteessä olevassa C osassa.

3 artikla

(1) Järjestelmästä, jota sovelletaan sellaisten palkattujen yhteisön työntekijöiden työttömyysvakuutukseen, joilla on alle vuoden mittainen Sveitsin oleskelulupa, määrätään tämän liitteen lisäpöytäkirjassa.

(2) Lisäpöytäkirja on erottamaton osa liitettä.

A OSA: SÄÄDÖKSET JOIHIN VIITATAAN

1. **371 R 14086**[6] Neuvoston asetus (ETY) N:o 1408/71, annettu 14 päivänä kesäkuuta 1971, sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikku-

---

[6] Nykyiset säädökset sellaisina kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltiot niitä soveltavat tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä: Periaatteita, jotka koskevat työttömyyskorvausten saamisoikeuden **yhteenlaskemista** ja korvausten maksamista **siinä valtiossa, jossa henkilö oli viimeksi töissä,** sovelletaan kaiken pituisiin työssäolojaksoihin.

Henkilöt, joiden **työsuhde** jäsenvaltion alueella **on ollut vuotta lyhyempi,** voivat oleskella jäsenvaltiossa työsuhteen päätyttyä kohtuullisen ajanjakson etsiäkseen uutta työtä. Tämä ajanjakso voi olla kuusi kuukautta, minkä aikana työttömäksi jäänyt henkilö voi ottaa selvää ammattitaitoaan vastaavista vapaista työpaikoista ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin löytääkseen sopivan työpaikan. Työttömäksi jäänyt voi oleskella maassa työn päätyttyä myös siinä tapauksessa, että hänellä tai hänen perheellään on riittävästi varoja, jottei hänen tarvitse turvautua sosiaaliavustuksiin oleskelunsa aikana, sekä kaikki riskit kattava sairausvakuutus. Työttömyyskorvaukset, joihin työttömäksi jääneellä on oikeus kansallisen lainsäädännön sekä mahdollisesti yhteenlaskemista koskevien sääntöjen mukaan, katsotaan tällaisiksi varoiksi. Riittäviksi taloudellisiksi varoiksi katsotaan määrä, joka ylittää sen määrän, jonka perusteella kansalaisilla henkilökohtaisen tilanteensa sekä heidän perheidensä tilanteen mukaan on mahdollisuus hakea sosiaaliavustusta. Jos tätä edellytystä ei voida soveltaa, hakijan taloudelliset varat katsotaan riittäviksi, jos ne ovat suuremmat kuin vastaanottavan valtion maksama vähimmäiseläke.

Kausityöntekijä voi käyttää oikeuttaan työttömyyskorvaukseen siinä valtiossa, jossa hän oli viimeksi työssä, riippumatta kauden ajankohdasta. Kausityöntekijä voi oleskella valtiossa työsuhteen päätyttyä, jos hän täyttää edellisessä kohdassa mainitut edellytykset. Jos hän tarjoutuu oleskeluvaltionsa työmarkkinoiden käytettäväksi, hän saa kyseisen valtion työttömyyskorvaukset asetuksen (ETY) N:o 1408/71 71 artiklan mukaisesti.

Rajatyöntekijä voi ilmoittautua oleskeluvaltionsa työmarkkinoiden käytettäväksi tai sen valtion työmarkkinoiden käytettäväksi, jossa hän oli viimeksi työssä, jos hänellä on henkilökohtaisten ja ammatillisten suhteidensa vuoksi paremmat mahdollisuudet löytää työtä sieltä. Hän saa työttömyyskorvausta siinä valtiossa, jonka työmarkkinoiden käytettäväksi hän ilmoittautuu.

viin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä

sellaisena kuin se on ajan tasalle saatettuna seuraavilla asetuksilla:

397 R 118: Neuvoston asetus (EY) N:o 118/97, annettu 2 päivänä joulukuuta 1996 (EYVL L 28, 30.1.1997, s. 1), sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta ja saattamisesta ajan tasalle

397 R 1290: Neuvoston asetus (EY) N:o 1290/97, annettu 27 päivänä kesäkuuta 1997 (EYVL L 176, 4.7.1998, s.1), sosiaaliturvajärjestelmän soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta

398 R 1223: Neuvoston asetus (EY) N:o 1223/98, annettu 4 päivänä kesäkuuta 1998, (EYVL L 168, 13.6.1998, s. 1) sosiaaliturvajärjestelmän soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta

398 R 1606: Neuvoston asetus (EY) N:o 1606/98, annettu 29 päivänä kesäkuuta 1998, (EYVL L 209, 25.7.1998, s.1) sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta niiden soveltamisalan ulottamiseksi koskemaan virkamiesten erityisjärjestelmiä.

399 R 307: Neuvoston asetus (EY) N:o 307/1999, annettu 8 päivänä helmikuuta 1999 (EYVL L 38, 12.2.1999 S. 1), sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta niiden soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan opiskelijoita.

Tätä sopimusta sovellettaessa asetusta koskevat seuraavat mukautukset:

a) 95 a artiklaa ei sovelleta;

b) 95 b artiklaa ei sovelleta;

c) täydennetään **liitteessä I olevaa I jaksoa** seuraavasti:

Sveitsi

Jos sveitsiläinen laitos on toimivaltainen laitos terveydenhuoltoetuuksien myöntämistä varten asetuksen III osaston 1 luvun mukaisesti:

asetuksen 1 artiklan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti palkattuina työntekijöinä pidetään kaikkia niitä, jotka ovat palkattuja työntekijöitä vanhuusvakuutuksia ja jälkeenjääneiden vakuutuksia koskevan liittovaltion lainsäädännön mukaisesti,

asetuksen 1 artiklan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti muina kuin palkattuina työntekijöinä pidetään kaikkia niitä, jotka ovat muita kuin palkattuja työntekijöitä vanhuusvakuutuksia ja jälkeenjääneiden vakuutuksia koskevan liittovaltion lainsäädännön mukaisesti;

d) täydennetään **liitteessä I olevaa II jaksoa** seuraavasti:

Sveitsi

Luontoisetuuksia koskevan oikeuden määrittämiseksi asetuksen III osaston 1 luvun mukaisesti 'perheenjäsenellä' tarkoitetaan puolisoa sekä alle 18-vuotiaita lapsia ja alle 25-vuotiaita lapsia, jotka käyvät koulua, opiskelevat tai suorittavat harjoittelua.;

e) täydennetään **liitteessä II olevaa I jaksoa** seuraavasti:

Sveitsi

Perheavustukset itsenäisille ammatinharjoittajille myönnetään asianmukaisen kantoneitten lainsäädännön mukaisesti (Graubünden, Luzern ja Sankt Gallen).;

f) täydennetään **liitteessä II olevaa II jaksoa** seuraavasti:

Sveitsi

Syntymä- ja adoptioavustukset myönnetään perhe-etuuksia koskevan kantoneitten lainsäädännön mukaisesti (Fribourg, Geneve, Jura, Luzern, Neuchâtel, Schaffhausen, Schwyz, Solothurn, Uri, Valais, Vaud).;

g) täydennetään **liitteessä II olevaa III jaksoa** seuraavasti:

Sveitsi

Ei mitään.;

h) täydennetään **liitettä II a** seuraavasti:

Sveitsi

a) Lisäetuudet (Lisäetuuksia koskeva liittovaltion laki, annettu 19 päivänä maaliskuuta 1965), ja niiden kaltaiset etuudet, joista säädetään kantoneitten lainsäädännössä

b) Eläkkeet työkyvyttömyysvakuutuksen nojalla vakavissa tapauksissa (cas pénibles) (Työkyvyttömyysvakuutuksista 19 päivänä kesäkuuta 1959 annetun liittovaltion lain 28 artiklan 1 a kohta, sellaisena kuin se on muutettuna 7 päivänä lokakuuta 1994)

c) Kantoneitten lainsäädännössä säädetyt työttömille myönnettävät erilaiset maksuihin perustumattomat etuudet.;

i) täydennetään **liitteessä III olevaa A osaa** seuraavasti:

Saksa—Sveitsi

a) Sosiaaliturvasta 25 päivänä helmikuuta 1964 tehty sopimus sellaisena kuin sopimus on muutettuna 9 päivänä syyskuuta 1975 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 1 ja 2 päivänä maaliskuuta 1989 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 2:

i) sopimuksen 4 artiklan 2 kohta kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta,
ii) sopimuksen päätöspöytäkirjan 9 b kohdan 1 kohdan 2—4 alakohdat,
iii) sopimuksen päätöspöytäkirjan 9 e kohdan 1 kohdan b alakohdan 1, 2 ja 4 virke.

b) Työttömyysvakuutuksia koskeva 20 päivänä lokakuuta 1982 tehty sopimus, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 22 päivänä joulukuuta 1992 tehdyllä lisäpöytäkirjalla:

i) sopimuksen 7 artiklan 1 kohta,
ii) sopimuksen 8 artiklan 5 kohta. Saksa (Büsingenin alue) osallistuu Sveitsin lainsäädännön mukaista kantonin maksuosuutta vastaavalla määrällä kustannuksiin, joita aiheutuu todellisista paikoista, joilla työllistetään järjestelyn piiriin kuuluvia työntekijöitä työmarkkinatoimenpitein.

Itävalta—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 15 päivänä marraskuuta

1967 tehdyn sopimuksen 4 artikla, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 17 päivänä toukokuuta 1973 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 1, 30 päivänä marraskuuta 1977 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 2, 14 päivänä joulukuuta 1987 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 3 ja 11 päivänä joulukuuta 1996 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 4, kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Belgia—Sveitsi

a) Sosiaaliturvasta 24 päivänä syyskuuta 1975 tehdyn sopimuksen 3 artiklan 1 kohta kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

b) Kyseisen sopimuksen päätöspöytäkirjan 4 kohta kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Tanska—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 5 päivänä tammikuuta 1983 tehdyn sopimuksen 6 artikla, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 18 päivänä syyskuuta 1985 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 1 ja 11 päivänä huhtikuuta 1996 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 2, kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Espanja—Sveitsi

a) Sosiaaliturvasta 13 päivänä lokakuuta 1969 tehdyn sopimuksen 2 artikla, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 11 päivänä kesäkuuta 1982 tehdyllä lisäsopimuksella, kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

b) Kyseisen sopimuksen päätöspöytäkirjan 17 kohta; Espanjan vakuutusjärjestelmässä tämän säännöksen mukaisesti vakuutettujen henkilöiden ei tarvitse kuulua Sveitsin sairausvakuutukseen.

Suomi—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 28 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn sopimuksen 5 artiklan 2 kohta.

Ranska—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 3 päivänä heinäkuuta 1975 tehdyn sopimuksen 3 artiklan 1 kohta kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Kreikka—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 1. kesäkuuta 1973 tehdyn sopimuksen 4 artikla kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Italia—Sveitsi

a) Sosiaaliturvasta 14 päivänä joulukuuta 1962 tehdyn sopimuksen 3 artiklan toinen virke, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 18 päivänä joulukuuta 1963 tehdyllä lisäsopimuksella, 4 päivänä heinäkuuta 1969 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 1, 25 päivänä helmikuuta 1974 tehdyllä lisäpöytäkirjalla ja 2 päivänä huhtikuuta 1980 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 2, kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

b) Kyseisen sopimuksen 9 artiklan 1 kohta.

Luxemburg—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 3 päivänä kesäkuuta 1967 tehdyn sopimuksen 4 artiklan 2 kohta, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 26 päivänä maaliskuuta 1976 tehdyllä lisäsopimuksella.

Alankomaat—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 27 päivänä toukokuuta 1970 tehdyn sopimuksen 4 artiklan toinen virke.

Portugali—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 11 päivänä syyskuuta 1975 tehdyn sopimuksen 3 artiklan toinen virke sellaisena kuin sopimus on muutettuna 11 päivänä toukokuuta 1994 tehdyllä täydennyk-

sellä kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Yhdistynyt kuningaskunta—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 21. helmikuuta 1968 tehdyn sopimuksen 3 artiklan 1 ja 2 kohta kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Ruotsi—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 20 päivänä lokakuuta 1978 tehdyn sopimuksen 5 artiklan 2 kohta.;

j) täydennetään **liitteessä III olevaa B osaa** seuraavasti:

Saksa—Sveitsi

a) Sosiaaliturvasta 25 päivänä helmikuuta 1964 tehdyn sopimuksen 4 artiklan 2 kohta, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 9 päivänä syyskuuta 1975 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 1 ja 2 päivänä maaliskuuta 1989 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 2, kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

b) Työttömyysvakuutuksia koskeva 20 päivänä lokakuuta 1982 tehty sopimus, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 22 päivänä joulukuuta 1992 tehdyllä lisäpöytäkirjalla:

i) sopimuksen 7 artiklan 1 kohta,
ii) sopimuksen 8 artiklan 5 kohta. Saksa (Büsingenin alue) osallistuu Sveitsin lainsäädännön mukaista kantonin maksuosuutta vastaavalla määrällä kustannuksiin, joita aiheutuu todellisista paikoista, joilla työllistetään järjestelyn piiriin kuuluvia työntekijöitä työmarkkinatoimenpitein.

Itävalta—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 15 päivänä marraskuuta 1967 tehdyn sopimuksen 4 artikla, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 17 päivänä toukokuuta 1973 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 1, 30 päivänä marraskuuta 1977 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 2, 14 päivänä joulukuuta 1987 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 3 ja 11 päivänä joulukuuta 1996 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 4, kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Belgia—Sveitsi

a) Sosiaaliturvasta 24 päivänä syyskuuta 1975 tehdyn sopimuksen 3 artiklan 1 kohta kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

b) Kyseisen sopimuksen päätöspöytäkirjan 4 kohta kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Tanska—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 5 päivänä tammikuuta 1983 tehdyn sopimuksen 6 artikla, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 18 päivänä syyskuuta 1985 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 1 ja 11 päivänä huhtikuuta 1996 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 2, kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Espanja—Sveitsi

a) Sosiaaliturvasta 13 päivänä lokakuuta 1969 tehdyn sopimuksen 2 artikla, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 11 päivänä kesäkuuta 1982 tehdyllä lisäsopimuksella, kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

b) Kyseisen sopimuksen päätöspöytäkirjan 17 kohta; Espanjan vakuutusjärjestelmässä tämän säännöksen mukaisesti vakuutettujen henkilöiden ei tarvitse kuulua Sveitsin sairausvakuutukseen.

Suomi—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 28 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn sopimuksen 5 artiklan 2 kohta.

Ranska—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 3 päivänä heinäkuuta 1975 tehdyn sopimuksen 3 artiklan 1 kohta kol-

mannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Kreikka—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 1. kesäkuuta 1973 tehdyn sopimuksen 4 artikla kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Italia—Sveitsi

a) Sosiaaliturvasta 14 päivänä joulukuuta 1962 tehdyn sopimuksen 3 artiklan toinen virke, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 18 päivänä joulukuuta 1963 tehdyllä lisäsopimuksella, 4 päivänä heinäkuuta 1969 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 1, 25 päivänä helmikuuta 1974 tehdyllä lisäpöytäkirjalla ja 2 päivänä huhtikuuta 1980 tehdyllä lisäsopimuksella N:o 2, kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

b) Kyseisen sopimuksen 9 artiklan 1 kohta.

Luxemburg—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 3 päivänä kesäkuuta 1967 tehdyn sopimuksen 4 artiklan 2 kohta, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 26 päivänä maaliskuuta 1976 tehdyllä lisäsopimuksella.

Alankomaat—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 27 päivänä toukokuuta 1970 tehdyn sopimuksen 4 artiklan toinen virke.

Portugali—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 11 päivänä syyskuuta 1975 tehdyn sopimuksen 3 artiklan toinen virke, sellaisena kuin sopimus on muutettuna 11 päivänä toukokuuta 1994 tehdyllä täydennyksellä, kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Yhdistynyt kuningaskunta—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 21. helmikuuta 1968 tehdyn sopimuksen 3 artiklan 1 ja 2 kohta kolmannessa valtiossa asuville henkilöille maksettavien rahaetuuksien osalta.

Ruotsi—Sveitsi

Sosiaaliturvasta 20 päivänä lokakuuta 1978 tehdyn sopimuksen 5 artiklan 2 kohta.;

k) täydennetään liitteessä **IV olevaa A osaa** seuraavasti:

Sveitsi

Ei mitään.;

l) täydennetään liitteessä **IV olevaa B osaa** seuraavasti:

Sveitsi

Ei mitään.;

m) täydennetään liitteessä **IV olevaa C osaa** seuraavasti:

Sveitsi

Kaikki perusjärjestelmän vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeitä ja jälkeenjääneiden eläkkeitä sekä ammatillisen vakuutusjärjestelmän vanhuuseläkkeitä koskevat hakemukset.;

n) täydennetään **liitteessä IV olevan D osan 2 kohtaa** seuraavasti:

Ammatillisista vanhuus-, työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden vakuutuksista 25 päivänä kesäkuuta 1982 annetun liittovaltion lain mukaiset jälkeenjääneiden eläkkeet ja työkyvyttömyyseläkkeet.;

o) täydennetään **liitettä VI** seuraavasti:

1. Vanhuusvakuutuksia ja jälkeenjääneiden vakuutuksia koskevan liittovaltion lain 2 artiklaa sekä työkyvyttömyysvakuutuksia koskevan liittovaltion lain 1 artiklaa, joissa säädetään muissa kuin tähän sopimukseen kuuluvissa valtioissa asuvien Sveitsin kansalaisten vapaaehtoisista vakuutuksista vakuu-

tuslaitoksissa, sovelletaan Sveitsin ulkopuolella asuviin henkilöihin, jotka ovat sellaisten valtioiden kansalaisia, joihin tätä sopimusta sovelletaan, sekä näiden valtioiden alueella asuviin pakolaisiin ja valtiottomiin, jos nämä henkilöt ovat liittyneet vapaaehtoiseen vakuutusjärjestelmään viimeistään vuoden kuluessa siitä päivästä, kun he eivät enää ole vakuutettuina Sveitsin vanhuus-, työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden vakuutusjärjestelmässä vähintään viisi vuotta yhtäjaksoisesti jatkuneen vakuutuskauden jälkeen.

2. Kun henkilö ei enää ole vakuutettuna Sveitsin vanhuus-, työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden vakuutusjärjestelmässä vähintään viiden vuoden yhtäjaksoisen vakuutuskauden jälkeen, hänellä on oikeus jatkaa vakuutustaan työnantajan suostumuksella, jos hän työskentelee sveitsiläisen työnantajan lukuun valtiossa, joka ei kuulu tähän sopimukseen, ja jos hän hakee tätä kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun hänen vakuutuksensa raukeaa.

3. Sveitsin pakollinen sairausvakuutus ja vapautusmahdollisuudet

a) Seuraavien henkilöiden, jotka eivät asu Sveitsissä, on kuuluttava Sveitsin pakolliseen sairausvakuutusjärjestelmään:

i) henkilöt, joihin sovelletaan Sveitsin lainsäädäntöä asetuksen II osaston perusteella,
ii) henkilöt, joiden osalta Sveitsi on toimivaltainen valtio asetuksen 28, 28 a tai 29 artiklan perusteella,
iii) henkilöt, jotka saavat etuuksia Sveitsin työttömyysvakuutuksesta,
iv) näiden henkilöiden perheenjäsenet tai Sveitsissä asuvan ja Sveitsin sairausvakuutuksessa vakuutettuna olevan työntekijän perheenjäsenet, elleivät kyseiset perheenjäsenet asu jossakin seuraavista valtioista: Tanska, Espanja, Portugali, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta.

b) Edellä a kohdassa mainitut henkilöt voivat hakemuksesta saada vapautuksen pakollisesta sairausvakuutuksesta, jos he asuvat jossakin seuraavassa luetelluista jäsenvaltioista ja todistavat kuuluvansa kyseisen valtion sairausvakuutusjärjestelmään: Saksa, Itävalta, Suomi, Italia ja a kohdan i—iii kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa Portugali. Hakemus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun velvoite kuulumisesta Sveitsin vakuutusjärjestelmään alkaa; jos hakemus tehdään tämän määräajan jälkeen, vakuutus tulee voimaan hakemuksen tekoajankohtana.

4. Henkilöihin, jotka asuvat Saksassa, Itävallassa, Belgiassa tai Alankomaissa, mutta joilla on Sveitsissä vakuutus sairauden hoitoa varten, sovelletaan Sveitsissä oleskelun yhteydessä samalla tavoin asetuksen 20 artiklan ensimmäistä ja toista virkettä. Tällaisessa tapauksessa sveitsiläinen vakuuttaja vastaa kaikista laskutetuista kuluista.

5. Sovellettaessa asetuksen 22, 22 a, 22 b, 22 c, 25 ja 31 artiklaa sveitsiläinen vakuuttaja vastaa kaikista laskutetuista kuluista.

6. Asuinpaikan vakuutuslaitos palauttaa 4 kohdassa tarkoitetuille henkilöille sairausvakuutusmaksut asetuksen (ETY) N:o 574/72 93 artiklan mukaisesti.

7. Tähän sopimukseen kuuluvassa valtiossa täyttyneet vakuutuskaudet päivärahaa varten otetaan huomioon vähentämällä tai nostamalla mahdollista äitiyslomaan tai sairaslomaan liittyvää päivärahavarantoa, jos henkilö ottaa vakuutuksen sveitsiläiseltä vakuuttajalta kolmen kuukauden kuluessa ulkomaisen vakuutuksen päättymisestä.

8. Kaikkia palkattuja työntekijöitä tai itsenäisiä ammatinharjoittajia, jotka eivät enää ole vakuutettuina työkyvyttömyysvakuutusta koskevan Sveitsin lainsäädännön mukaisesti asetuksen III osaston 3 luvun perusteella, pidetään tähän vakuutukseen kuuluvina tavanomaisen työkyvyttömyyseläkkeen saamiseksi:

a) vuoden ajan työkyvyttömyyttä edeltäneestä työn keskeytymisestä lukien, jos työntekijän on täytynyt lopettaa ansiotyönsä Sveitsissä tapaturman tai sairauden takia ja jos työkyvyttömyys on todettu tässä valtiossa;

hänen on maksettava vanhuus-, työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden vakuutuksiin liittyvät maksut samoin kuin jos hänen kotipaikkansa olisi Sveitsissä,

b) sen kauden ajan, jolloin häneen sovelletaan työkyvyttömyysvakuutuksen kuntoutustoimenpiteitä ansiotyön keskeydyttyä, hänen on edelleen maksettava vanhuus-, työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden vakuutuksiin liittyvät maksut,

c) silloin kun a ja b kohtaa ei sovelleta:

i) jos hänet on vakuutettu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden vakuutuksiin liittyvän lainsäädännön mukaisesti jossakin toisessa valtiossa, jossa tätä sopimusta sovelletaan, silloin kun vakuutuksen kohteena oleva riski toteutui työkyvyttömyysvakuutusta koskevan Sveitsin lainsäädännön mukaisesti tai
ii) jos hänellä on oikeus eläkkeeseen työkyvyttömyys- tai vanhuusvakuutuksen nojalla jossakin toisessa valtiossa, jossa sopimusta sovelletaan, tai jos hän saa tällaista eläkettä tai
iii) hän on työkyvytön jonkin sellaisen valtion lainsäädännön mukaan, jossa sopimusta sovelletaan, ja hänellä on oikeus sairaus- tai tapaturmavakuutuksesta maksettaviin korvauksiin tässä valtiossa tai jos hän saa tällaista korvausta tai
iv) hänellä on oikeus työttömyyden vuoksi työttömyysvakuutuksesta maksettaviin korvauksiin valtiossa, jossa sopimusta sovelletaan, tai jos hän saa tällaista korvausta tai
v) jos hän on työskennellyt Sveitsissä rajatyöntekijänä ja on suorittanut maksuja riskin toteutumista välittömästi edeltäneenä kolmena vuotena Sveitsin lainsäädännön mukaisesti vähintään kahdentoista kuukauden ajan.

9. Mitä 8 kohdan a alakohdassa määrätään, sovelletaan samalla tavoin sveitsiläiseen työkyvyttömyysvakuutukseen kuuluvien kuntoutustoimenpiteiden myöntämiseen.;

p) täydennetään **liitettä VII** seuraavasti:

Itsenäisenä ammatinharjoittajana toimiminen Sveitsissä ja palkattuna työntekijänä toimiminen kaikissa muissa valtiossa, joissa sopimusta sovelletaan.

2. **372 R 0574**: Neuvoston asetus (ETY) N:o 574/72, annettu 21 päivänä maaliskuuta 1972, sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä

sellaisena kuin se on ajan tasalle saatettuna seuraavilla asetuksilla:

397 R 118: Neuvoston asetus (EY) N:o 118/97, annettu 2 päivänä joulukuuta 1996 (EYVL L 28, 30.1.1997, s. 1), sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta ja saattamisesta ajan tasalle

397 R 1290: Neuvoston asetus (EY) N:o 1290/97, annettu 27 päivänä kesäkuuta 1997 (EYVL L 176, 4.7.1998, s.1), sosiaaliturvajärjestelmän soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta

398 R 1223: Neuvoston asetus (EY) N:o 1223/98, annettu 4 päivänä kesäkuuta 1998, (EYVL L 168, 13.6.1998, s. 1) sosiaaliturvajärjestel-

män soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta

398 R 1606: Neuvoston asetus (EY) N:o 1606/98, annettu 29 päivänä kesäkuuta 1998, (EYVL L 209, 25.7.1998, s.1) sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta niiden soveltamisalan ulottamiseksi koskemaan virkamiesten erityisjärjestelmiä.

399 R 307: Neuvoston asetus (EY) N:o 307/1999, annettu 8 päivänä helmikuuta 1999 (EYVL L 38, 12.2.1999, s. 1), sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta niiden soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan opiskelijoita.

Tätä sopimusta sovellettaessa asetusta koskevat seuraavat mukautukset:

a) täydennetään **liitettä 1** seuraavasti:

Sveitsi

1. Bundesamt für Sozialversicherung, Bern - Office fédral des assurances sociales, Berne - Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Liittovaltion sosiaalivakuutusministeriö, Bern).

2. Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern - Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne - Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Liittovaltion talouskehityksestä ja työllisyydestä vastaava ministeriö, Bern).;

b) täydennetään **liitettä 2** seuraavasti:

Sveitsi

1. Sairaus ja äitiys

Sairausvakuutusta koskevan liittovaltion lain mukainen vakuutuslaitos, jossa henkilö on vakuutettu.

2. Työkyvyttömyys

a) Työkyvyttömyysvakuutus:

i) Sveitsissä asuvat henkilöt:

Sen kantonin työkyvyttömyysvakuutuslaitos, jossa henkilö asuu.

ii) Henkilöt, jotka eivät asu Sveitsissä:

IV-Stelle für Versicherte im Ausland, Genf - Office AI pour les assurés à l'étranger, Genève - Ufficio AI per gli assicurati all'estero, Ginevra (Ulkomailla vakuutettujen työkyvyttömyysvakuutuslaitos, Geneve).

b) Ammatillinen vakuutusjärjestelmä:

Eläkekassa, johon viimeisin työnantaja kuuluu.

3. Vanhuus ja kuolema

a) Vanhuusvakuutukset ja jälkeenjääneiden vakuutukset:

i) Sveitsissä asuvat henkilöt:

Ausgleichskasse - Caisse de compensation

- Cassa di compensazione (korvausrahasto), johon vakuutusmaksut on viimeksi maksettu.

ii) Henkilöt, jotka eivät asu Sveitsissä:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Sveitsin korvausrahasto, Geneve).

b) Ammatillinen vakuutusjärjestelmä:

Eläkekassa, johon viimeisin työnantaja kuuluu.

4. Työtapaturmat ja ammattitaudit

a) Palkatut työntekijät:

Tapaturmavakuutuslaitos, jossa työnantaja on vakuutettu.

b) Itsenäiset ammatinharjoittajat:

Tapaturmavakuutuslaitos, jossa henkilöllä on vapaaehtoinen vakuutus.

5. Työttömyys

a) Kokonaan työttömät:

Työntekijän valitsema työttömyysvakuutuskassa.

b) Osa-aikaisesti työttömät:

Työnantajan valitsema työttömyysvakuutuskassa.

6. Perhe-etuudet

a) Liittovaltion järjestelmä:

i) Palkatut työntekijät:

Kantonale Ausgleichskasse - Caisse cantonale de compensation - Cassa cantonale di compensazione (kantonin korvausrahasto), johon työnantaja kuuluu.

ii) Itsenäiset ammatinharjoittajat:

Sen kantonin, jossa henkilö asuu, korvausrahasto: Kantonale Ausgleichskasse - Caisse cantonale de compensation - Cassa cantonale di compensazione.

b) Kantonien järjestelmät:

i) Palkatut työntekijät:

Familienausgleichskasse - Caisse de compensation familiale - Cassa di compensazione familiale (perhe-etuusrahasto), johon työnantaja kuuluu, tai työnantaja.

ii) Itsenäiset ammatinharjoittajat:

Kantonin valitsema laitos.;

c) täydennetään **liitettä 3** seuraavasti:

Sveitsi

1. Sairaus ja äitiys

Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn Institution commune LaMal, Soleure - Istituzione commune LaMal, Soletta.

2. Työkyvyttömyys

a) Työkyvyttömyysvakuutus:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Sveitsin korvausrahasto, Geneve).

b) Ammatillinen vakuutusjärjestelmä:

Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP.

3. Vanhuus ja kuolema

a) Vanhuusvakuutukset ja jälkeenjääneiden vakuutukset:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Sveitsin korvausrahasto, Geneve).

b) Ammatillinen vakuutusjärjestelmä:

Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP.

4. Työtapaturmat ja ammattitaudit

Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern - Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne - Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Sveitsin kansallinen tapaturmavakuutusrahasto, Luzern).

5. Työttömyys

a) Kokonaan työttömät:

Palkatun työntekijän valitsema työttömyyskassa.

b) Osa-aikaisesti työttömät:

Työnantajan valitsema työttömyyskassa.

6. Perhe-etuudet

Sen kantonin, jossa henkilö asuu tai oleskelee, valitsema laitos.;

d) täydennetään **liitettä 4** seuraavasti:

Sveitsi

1. Sairaus ja äitiys

Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn Institution commune LaMal, Soleure - Istituzione commune LaMal, Soletta.

2. Työkyvyttömyys

a) Työkyvyttömyysvakuutus:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Sveitsin korvausrahasto, Geneve).

b) Ammatillinen vakuutusjärjestelmä:

Sicherheitsfonds - Fonds de garantie - Fondo di garanzia LPP.

3. Vanhuus ja kuolema

a) Vanhuusvakuutukset ja jälkeenjääneiden vakuutukset:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Sveitsin korvausrahasto, Geneve).

b) Ammatillinen vakuutusjärjestelmä:

Sicherheitsfonds - Fonds de garantie - Fondo di garanzia LPP.

4. Työtapaturmat ja ammattitaudit

Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern - Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne - Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Sveitsin kansallinen tapaturmavakuutusrahasto, Luzern).

5. Työttömyys

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne - Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Liittovaltion talouskehityksestä ja työllisyydestä vastaava ministeriö, Bern).

6. Perhe-etuudet

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern - Office fédéral des assurances sociales, Berne - Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Liittovaltion sosiaalivakuutusministeriö, Bern).;

e) täydennetään **liitettä 5** seuraavasti:

Sveitsi

Ei mitään.;

f) täydennetään **liitettä 6** seuraavasti:

Sveitsi

Suora maksu.;

g) täydennetään **liitettä 7** seuraavasti:

Sveitsi

Schweizerische Nationalbank, Zürich - Banque nationale suisse, Zurich - Banca nazionale svizzera, Zurigo (Sveitsin kansallinen pankki, Zürich).;

h) täydennetään **liitettä 8** seuraavasti:

Sveitsi

Ei mitään.;

i) täydennetään **liitettä 9** seuraavasti:

Sveitsi

Luontoisetuuksien keskimääräiset vuosittaiset kustannukset lasketaan ottaen huomioon etuudet, jotka vakuutuslaitokset ovat myöntäneet sairausvakuutusta koskevan liittovaltion lain säännösten mukaisesti.;

j) täydennetään **liitettä 10** seuraavasti:

Sveitsi

1. Sovellettaessa täytäntöönpanoasetuksen 11 artiklan 1 kohtaa:

a) asetuksen 14 artiklan 1 kohdan sekä 14 b artiklan 1 kohdan osalta:

Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung - Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité - Cassa di compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità - (toimivaltainen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden vakuutuksien korvausrahasto).

b) asetuksen 17 artiklan osalta:

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern - Office fédéral des assurances sociales, Berne - Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Liittovaltion sosiaalivakuutusministeriö, Bern).

2. Sovellettaessa täytäntöönpanoasetuksen 11 a artiklan 1 kohtaa:

a) asetuksen 14 a artiklan 1 kohdan sekä 14 b artiklan 2 kohdan osalta:

Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung - Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité - Cassa di compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità - (toimivaltainen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden vakuutuksien korvausrahasto).

b) asetuksen 17 artiklan osalta:

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern - Office fédéral des assurances sociales, Berne - Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Liittovaltion sosiaalivakuutusministeriö, Bern).

3. Sovellettaessa täytäntöönpanoasetuksen 12 a artiklaa:

Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung - Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité - Cassa di compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità - (toimivaltainen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden vakuutuksien korvausrahasto).

4. Sovellettaessa täytäntöönpanoasetuksen 13 artiklan 2 ja 3 kohtaa sekä 14 artiklan 1 ja 2 kohtaa:

Eidgenössische Ausgleichskasse, Bern - Caisse fédérale de compensation, Berne - Cassa federale di compensazione, Berna (Liittovaltion korvausrahasto, Bern).

5. Sovellettaessa täytäntöönpanoasetuksen 38 artiklan 1 kohtaa, 70 artiklan 1 kohtaa, 82 artiklan 2 kohtaa ja 86 artiklan 2 kohtaa:

Asuinpaikan kunnallinen viranomainen.

6. Sovellettaessa täytäntöönpanoasetuksen 80 artiklan 2 kohtaa ja 81 artiklaa:

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern - Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne - Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Liittovaltion talouskehityksestä ja työllisyydestä vastaava ministeriö, Bern).

7. Sovellettaessa täytäntöönpanoasetuksen 102 artiklan 2 kohtaa:

a) asetuksen 36 artiklan osalta:

Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn - Institution commune LaMal, Soleure - Istituzione commune LaMal, Soletta.

b) asetuksen 63 artiklan osalta:

Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern - Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne - Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Sveitsin kansallinen tapaturmavakuutusrahasto, Luzern).;

c) asetuksen 70 artiklan osalta:

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern - Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne - Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Liittovaltion talouskehityksestä ja työllisyydestä vastaava ministeriö, Bern).

8. Sovellettaessa täytäntöönpanoasetuksen 113 artiklan 2 kohtaa:

a) täytäntöönpanoasetuksen 20 artiklan 1 kohdan osalta:

Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn - Institution commune LaMal, Soleure - Istituzione commune LaMal, Soletta.

b) täytäntöönpanoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan osalta:

Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern - Caisse nationale suisse dassurance en cas daccidents, Lucerne - Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Sveitsin kansallinen tapaturmavakuutusrahasto, Luzern).

k) täydennetään **liitettä 11** seuraavasti:

Sveitsi

Ei mitään.

3. **398 L 49:** Neuvoston direktiivi 98/49/EY, annettu 29 päivänä kesäkuuta 1998, yhteisön alueella liikkuvien palkattujen työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksien suojaamisesta (EYVL L 209, 25.7.1998, s. 46).

B OSA: SÄÄDÖKSET, JOTKA SOPIMUSPUOLTEN ON OTETTAVA AIHEELLISELLA TAVALLA HUOMIOON

4.1 **373 D 0919(02):** Päätös N:o 74, tehty 22 päivänä helmikuuta 1973, sairaanhoidosta tilapäisen oleskelun aikana neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 21 artiklan mukaisesti (EYVL C 75, 19.9.1973, s. 4).

4.2 **373 D 0919(03):** Päätös N:o 75, tehty 22 päivänä helmikuuta 1973, työkyvyttömyyseläkettä saavien neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 94 artiklan 5 kohdan mukaisesti tekemien muutoshakemusten tutkimisesta (EYVL C 75, 19.9.1973, s. 5).

4.3 **373 D 0919(06):** Päätös N:o 78, tehty 22 päivänä helmikuuta 1973, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 7 artiklan 1 kohdan a alakohdan tulkinnasta vähennyksiä ja keskeyttämistä koskevien säännösten täytäntöönpanomenettelyn osalta (EYVL C 75, 19.9.1973, s. 8).

4.4 **373 D 0919(07):** Päätös N:o 79, tehty 22 päivänä helmikuuta 1973,

neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 48 artiklan 2 kohdan tulkinnasta vakuutuskausiksi hyväksyttyjen kausien kertymisestä työkyvyttömyyttä, vanhuutta ja kuolemantapauksia koskevien vakuutuksien yhteydessä (EYVL C 75, 19.9.1973, s. 9).

4.5 **373 D 0919(09):** Päätös N:o 81, tehty 22 helmikuuta 1973, tietyissä työpaikoissa täytettyjen vakuutuskausien kertymisestä neuvoston asetuksen (ETY)N:o 1408/71 45 artiklan 2 kohdan mukaisesti (EYVL C 75, 19.9.1973, s. 11).

4.6 **373 D 0919(11):** Päätös N:o 83, tehty 22 päivänä helmikuuta 1973, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 68 artiklan 2 kohdan sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 82 artiklan tulkinnasta riippuvaisten perheenjäsenten työttömyysetuuksien korottamisen osalta (EYVL C 75, 19.9.1973, s. 14).

4.7 **373 D 0919(13):** Päätös N:o 85, tehty 22 päivänä helmikuuta 1973, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 57 artiklan 1 kohdan ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 67 artiklan 3 kohdan tulkinnasta ammattitauteihin sovellettavan lainsäädännön ja ammattitauteihin liittyviä etuuksia myöntävän toimivaltaisen viranomaisen määrittämisessä (EYVL C 75, 19.9.1973, s. 17).

4.8 **373 D 1113(02):** Päätös N:o 86, tehty 24 päivänä syyskuuta 1973, Euroopan yhteisöjen siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunnan tilintarkastuslautakunnan toimintatapaa koskevista määräyksistä ja kokoonpanosta (EYVL C 96, 13.11 1973, s. 2) sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä

395 D 0512: päätös N:o 159, tehty 3 päivänä lokakuuta 1995 (EYVL L 294, 8.12.1995, s. 38).

4.9 **374 D 0720(06):** Päätös N:o 89, tehty 20 päivänä maaliskuuta 1973, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 16 artiklan 1 ja 2 kohdan tulkinnasta diplomaattisten tai konsuliedustustojen palveluksessa olevien henkilöiden osalta (EYVL C 86, 20.7.1974, s. 7).

4.10 **374 D 0720(07):** Päätös N:o 91, tehty 12 päivänä heinäkuuta 1973, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 46 artiklan 3 kohdan tulkinnasta mainitun artiklan 1 kohdan mukaisten etuuksien myöntämisessä (EYVL C 86, 20.7.1974, s. 8).

4.11 **374 D 0823(04):** Päätös N:o 95, tehty 24 päivänä tammikuuta 1974, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 46 artiklan 2 kohdan tulkinnasta eläkkeiden suhteellisten määräosuuksien laskemisessa (EYVL C 99, 23.8.1974, s. 5).

4.12 **374 D 1017(03):** Päätös N:o 96, tehty 15 päivänä maaliskuuta 1974, etuusoikeuksien muuttamisesta neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 49 artiklan 2 kohdan mukaisesti (EYVL C 126, 17.10.1974, s. 23).

4.13 **375 D 0705(02):** Päätös N:o 99, tehty 13 päivänä maaliskuuta 1975, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 107 artiklan 1 kohdan tulkinnasta myönnettävien etuuksien uudelleen laskemista koskevan velvollisuuden osalta (EYVL C 150, 5.7.1975, s. 2).

4.14 **375 D 0705(03):** Päätös N:o 100, tehty 23 päivänä tammikuuta 1975, sellaisten rahaetuuksien korvaamisesta asuinpaikan tai oleskelupaikan laitokselle, jotka mainittu laitos on maksanut toimivaltaisen laitoksen puolesta, ja näiden etuuksien korvaamisen yksityiskohdista (EYVL C 150, 5.7.1975, s. 3).

4.15 **376 D 0526(03):** Päätös N:o 105, tehty 19 päivänä joulukuuta 1975, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 50 artiklan täytäntöönpanosta (EYVL C 117, 26.5.1976, s. 3).

4.16 **378 D 0530(02):** Päätös N:o 109, tehty 18 päivänä marraskuuta 1977, jolla muutetaan 22 päivänä marraskuuta 1973 tehtyä päätöstä N:o 92 neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 19 artiklan 1 ja 2 kohdan, 22 artiklan, 25 artiklan 1 ja 3 ja 4 kohdan, 26 artiklan, 28 artiklan 1 kohdan ja 28 a, 29 sekä 31 artiklan mukaisten sairaus- ja äitiysvakuutuksen luontoisetuuksien käsitteestä sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 93, 94 ja 95 artiklan mukaan korvattavien rahamäärien ja mainitun asetuksen 102 artiklan 4 kohdan mukaan maksettavien ennakkomaksujen määrittämisestä (EYVL C 125, 30.5.1978, s. 2).

4.17 **383 D 0115:** Päätös N:o 115, tehty 15 päivänä joulukuuta 1982, proteesien, merkittävien apuvälineiden ja muiden merkittävien luontoisetuuksien myöntämisestä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 24 artiklan 2 kohdan mukaisesti (EYVL C 193, 20.7.1983, s. 7).

4.18 **383 D 0117:** Päätös N:o 117, tehty 7 päivänä heinäkuuta 1982, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 50 artiklan 1 kohdan a alakohdan täytäntöönpanoedellytyksistä (EYVL C 238, 7.9.1983, s.3), sellaisena kuin se on muutettuna asiakirjalla

1 94 N: Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja EU:n perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja (EYVL C 241, 29.8.1994, s. 21, sellaisena kuin se on muutettuna EYVL L 1, 1.1.1995, s. 1).

Tätä sopimusta sovellettaessa päätöstä koskevat seuraavat mukautukset:

Lisätään 2 artiklan 2 kohtaan teksti seuraavasti:

Sveitsi

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Sveitsin korvausrahasto, Geneve).

4.19 **383 D 1112(02):** Päätös N:o 118, tehty 20 päivänä huhtikuuta 1983, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 50 artiklan 1 kohdan b alakohdan täytäntöönpanoedellytyksistä (EYVL C 306, 12.11.1983, s. 2), sellaisena kuin se on muutettuna asiakirjalla

1 94 N: Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja EU:n perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja (EYVL C 241, 29.8.1994, s. 21, sellaisena kuin se on muutettuna EYVL L 1, 1.1.1995, s. 1).

Tätä sopimusta sovellettaessa päätöstä koskevat seuraavat mukautukset:

Lisätään 2 artiklan 4 kohtaan teksti seuraavasti:

Sveitsi

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Sveitsin korvausrahasto, Geneve).

4.20 **383 D 1102(03):** Päätös N:o 119, tehty 24 päivänä helmikuuta 1983, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 76 artiklan ja 79 artiklan 3 kohdan sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan tulkinnasta perhe-etuuksien ja perheavustusten päällekkäisyyden osalta (EYVL C 295, 2.11.1983, s. 3).

4.21 **383 D 0121:** Päätös N:o 121, tehty 21 päivänä huhtikuuta 1983, neuvoston

asetuksen (ETY) N:o 574/72 17 artiklan 7 kohdan tulkinnasta proteesien, merkittävien apuvälineiden ja muiden merkittävien luontoisetuuksien myöntämisessä (EYVL C 193, 20.7.1983, s. 10).

4.22 **386 D 0126:** Päätös N:o 126, tehty 17 päivänä lokakuuta 1985, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan, 14 a artiklan 1 kohdan a alakohdan sekä 14 b artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamisesta (EYVL C 141, 7.6.1986, s. 3).

4.23 **387 D XXX:** Päätös N:o 132, tehty 23 päivänä huhtikuuta 1987, 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 40 artiklan 3 kohdan a alakohdan ii alakohdan tulkinnasta (EYVL C 387, 9.10.1987, s. 3).

4.24 **3 87 D 284:** Päätös N:o 133, tehty 2 päivänä heinäkuuta 1987, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 17 artiklan 7 kohdan ja 60 artiklan 6 kohdan soveltamisesta (EYVL C 284, 22.10.1987, s. 3, ja EYVL C 64, 9.3.1988, s. 13).

4.25 **388 D XXX:** Päätös N:o 134, tehty 1 päivänä heinäkuuta 1987, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 45 artiklan 2 kohdan tulkinnasta vakuutuskausien täyttymisen osalta erityisjärjestelmään kuuluvassa ammatissa yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa (EYVL C 64, 9.3.1988, s. 4).

4.26 **388 D XXX:** Päätös N:o 135, tehty 1 päivänä heinäkuuta 1987, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 17 artiklan 7 kohdan ja 60 artiklan 6 kohdan mukaisten luontoisetuuksien myöntämisestä sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 20 artiklassa tarkoitetusta kiireellisen tapauksen käsitteestä ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 17 artiklan 7 kohdassa ja 60 artiklan 6 kohdassa tarkoitetusta erittäin kiireellisen tapauksen käsitteestä (EYVL C 281, 9.3.1988, s. 7), sellaisena kuin se on muutettuna asiakirjalla

1 94 N: Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja EU:n perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja (EYVL C 241, 29.8.1994, s. 21, sellaisena kuin se on muutettuna EYVL L 1, 1.1.1995, s. 1).

Tätä sopimusta sovellettaessa päätöstä koskevat seuraavat mukautukset:

Lisätään 2 artiklan 2 kohtaan teksti seuraavasti:

CHF 800 asuinpaikkakunnan toimielimen osalta Sveitsissä.

4.27 **388 D 64:** Päätös N:o 136, tehty 1 päivänä heinäkuuta 1987, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 45 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan tulkinnasta muiden jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaisesti täytettyjen vakuutuskausien huomioon ottamisessa etuuksia koskevien oikeuksien saavuttamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi (EYVL C 64, 9.3.1988, s. 7), sellaisena kuin se on muutettuna asiakirjalla

1 94 N: Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja EU:n perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja (EYVL C 241, 29.8.1994, s. 21, sellaisena kuin se on muutettuna EYVL L 1, 1.1.1995, s. 1).

Tätä sopimusta sovellettaessa päätöstä koskevat seuraavat mukautukset:

Täydennetään liitettä seuraavasti:

Sveitsi

Ei mitään.

4.28 **389 D 606:** Päätös N:o 137, tehty 15 päivänä joulukuuta 1988, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 15 artiklan 3 kohdan soveltamisesta (EYVL C 140, 6.6.1989, s. 3).

4.29 **389 D XXX:** Päätös N:o 138, tehty 17 päivänä helmikuuta 1989, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan i alakohdan tulkinnasta biologisten näytteiden testausta edellyttävissä elinsiirroissa ja muissa kirurgisissa toimenpiteissä, jos kyseinen henkilö ei ole läsnä jäsenvaltiossa, jossa testit tehdään (EYVL C 287, 15.11.1989, s. 3).

4.30 **390 D XXXX:** Päätös N:o 139, tehty 30 päivänä kesäkuuta 1989, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 107 artiklan mukaisten tiettyjen etuuksien ja korvausten laskemiseen sovellettavien muuntokurssien määrittämisessä huomioon otettavasta ajankohdasta (EYVL C 94, 12.4 1990. s. 3).

4.31 **390 D XXX:** Päätös N:o 140, tehty 17 päivänä lokakuuta 1989, muuntokurssista, jota työttömän rajatyöntekijän asuinpaikan laitoksen on sovellettava mainitulle työntekijälle toimivaltaisessa valtiossa maksettuun viimeiseen palkkaan tai palkkioon (EYVL C 94, 12.4.1990, s. 4).

4.32 **390 D XXX:** Päätös N:o 141, tehty 17 päivänä lokakuuta 1989, jolla muutetaan 17 päivänä lokakuuta 1985 tehtyä päätöstä N:o 127 asetuksen (ETY) N:o 574/72 94 artiklan 4 kohdan ja 95 artiklan 4 kohdan mukaisten luetteloiden laatimisesta (EYVL C 94, 12.4.1990, s. 5).

4.33 **390 D XXX:** Päätös N:o 142, tehty 13 päivänä helmikuuta 1990, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 73, 74 ja 75 artiklan soveltamisesta (EYVL C 80, 30.3.1990, s. 7).

Tätä sopimusta sovellettaessa päätöstä koskevat seuraavat mukautukset:

a) Päätöksen 1 kohtaa ei sovelleta.

b) Päätöksen 3 kohtaa ei sovelleta.

4.34 **391 D 140:** Päätös N:o 144, tehty 9 päivänä huhtikuuta 1990, neuvoston asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 soveltamiseksi tarvittavista mallilomakkeista (E 401—E 410 F) (EYVL L 71, 18.3.1991, s. 1).

4.35 **391 D 425:** Päätös N:o 147, tehty 11 päivänä lokakuuta 1990, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 76 artiklan soveltamisesta (EYVL L 235, 23.8.1991, s. 21), sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä

395 D 2353: päätös N:o 155, tehty 6 päivänä heinäkuuta 1994 (E 401—E 411) (EYVL L 209, 5.9.1995, s. 1).

4.36 **393 D 22:** Päätös N:o 148, tehty 25 päivänä kesäkuuta 1992, sovellettavaa lainsäädäntöä koskevan todistuksen käytöstä (lomake E 101) silloin, kun postitusaika ei ylitä kolmea kuukautta (EYVL L 22, 30.1.1993, s. 124).

4.37 **393 D 825(02):** Päätös N:o 150, tehty 26 päivänä kesäkuuta 1992, asetuksen (ETY) N:o 1408/71 77 ja 78 artiklan ja 79 artiklan 3 kohdan sekä asetuksen (ETY) N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan soveltamisesta (EYVL C 229, 25.8.1993, s. 5), sellaisena kuin se on muutettuna asiakirjalla

1 94 N: Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja EU:n perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja (EYVL C 241, 29.8.1994, s. 21, sellaisena kuin se on muutettuna EYVL L 1, 1.1.1995, s. 1).

Tätä sopimusta sovellettaessa päätöstä koskevat seuraavat mukautukset:

Sveitsi

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf -

Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Sveitsin korvausrahasto, Geneve).

4.38 **394 D 602:** Päätös N:o 151, tehty 22 päivänä huhtikuuta 1993, asetuksen (ETY) N:o 1408/71 10 a artiklan ja asetuksen (ETY) N:o 1247/92 2 artiklan soveltamisesta (EYVL L 244, 19.9.1994, s. 1).

Tätä sopimusta sovellettaessa päätöstä koskevat seuraavat mukautukset:

Täydennetään liitettä seuraavasti:

Sveitsi

1. Työkyvyttömyys, vanhuus ja kuolema

a) Työkyvyttömyysvakuutus:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf - Caisse suisse de compensation, Genève - Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Sveitsin korvausrahasto, Geneve).

b) Ammatillinen vakuutusjärjestelmä:

Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP.

2. Työttömyys

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern - Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne - Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Liittovaltion talouskehityksestä ja työllisyydestä vastaava ministeriö, Bern).

3. Perhe-etuudet

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern - Office fédéral des assurances sociales, Berne - Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Liittovaltion sosiaalivakuutusministeriö, Bern).

4.39 **394 D 604:** Päätös N:o 153, tehty 7 päivänä lokakuuta 1993, neuvoston asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 soveltamiseksi tarvittavista mallilomakkeista (E 001, E 103—E 127) (EYVL L 244, 19.9.1994, s. 22).

4.40 **394 D 605:** Päätös N:o 154, tehty 8 päivänä helmikuuta 1994, neuvoston asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 soveltamiseksi tarvittavista mallilomakkeista (E 301, E 302, E 303) (EYVL L 244, 19.9.1994, s. 123).

4.41 **395 D 353:** Päätös N:o 155, tehty 6 päivänä heinäkuuta 1994, neuvoston asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 soveltamiseksi tarvittavista mallilomakkeista (E 401—E 411) (EYVL L 209, 5.9.1995, s. 1).

4.42 **395 D 0419:** Päätös N:o 156, tehty 7 päivänä huhtikuuta 1995, Euroopan yhteisöjen siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunnan hyväksymistä sairaus- ja äitiysvakuutuksen etusijaa koskevista säännöistä (EYVL L 249, 17.10.1995, s. 41).

4.43 **396 D 732:** Päätös N:o 158, tehty 27 päivänä marraskuuta 1995, neuvoston asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 soveltamiseksi tarvittavista mallilomakkeista (E 201—E 215) (EYVL L 336, 27.12.1996, s. 1).

4.44 **395 D 512:** Päätös N:o 159, tehty 3 päivänä lokakuuta 1995, Euroopan yhteisöjen siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunnan tilintarkastuslautakunnan toimintatapaa koskevista määräyksistä ja kokoonpanosta 24 päivänä syyskuuta 1973 tehdyn päätöksen N:o 86 muuttamisesta (EYVL L 294, 8.12.1995, s. 38).

4.45 **396 D 172:** Päätös N:o 160, tehty 28 päivänä marraskuuta 1995, sellaisten muiden työntekijöiden kuin rajatyöntekijöiden, jotka viimeisen

työskentelynsä aikana asuivat muun jäsenvaltion kuin toimivaltaisen jäsenvaltion alueella, oikeutta työttömyysetuuteen koskevan neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 71 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan kattavuudesta (EYVL L 49, 28.2.1996, s. 31).

4.46 **396 D 249:** Päätös N:o 161, tehty 15 päivänä helmikuuta 1996, toisessa jäsenvaltiossa oleskelusta syntyneiden kustannusten korvaamisesta jäsenvaltion toimivaltaisesta laitoksesta asetuksen (ETY) N:o 574/72 34 artiklan 4 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti (EYVL L 83, 2.4.1996, s. 19).

4.47 **396 D 554:** Päätös N:o 162, tehty 31 päivänä toukokuuta 1996, toiseen jäsenvaltioon työhön lähetettyihin työntekijöihin sovellettavaan lainsäädäntöön liittyvän neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 14 artiklan 1 kohdan ja 14b artiklan 1 kohdan tulkinnasta (EYVL L 241, 21.9.1996, s. 28).

4.48 **396 D 555:** Päätös N:o 163, tehty 31 päivänä toukokuuta 1996, asetuksen (ETY) N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan tulkinnasta dialyysissä tai happiterapiassa olevien henkilöiden osalta (EYVL L 241, 21.9.1996, s. 31).

4.49 **397 D 533:** Päätös N:o 164, tehty 27 päivänä marraskuuta 1996, neuvoston asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 soveltamiseksi tarvittavista mallilomakkeista (E 101 ja E 102)(EYVL L 216, 8.8.1997, s. 85).

4.50 **397 D 0823:** Päätös N:o 165, tehty 30 päivänä kesäkuuta 1997, neuvoston asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 soveltamiseksi tarvittavista mallilomakkeista (E 128 ja E 128B) (EYVL L 341, 12.12.1997, s. 61).

4.51 **398 D 0441:** Päätös N:o 166, tehty 2 päivänä lokakuuta 1997, lomakkeiden E 106 ja E 109 muuttamisesta (EYVL L 195, 11.7.1998, s. 25).

4.52 **398 D 0442:** Päätös N:o 167, tehty 2 päivänä joulukuuta 1997, asetuksen (ETY) N:o 1408/71 94 artiklan 9 kohdan tulkinnasta 10 päivänä lokakuuta 1990 tehdyn päätöksen N:o 146 muuttamisesta (EYVL L 195, 11.7.1998 s. 35).

4.53 **398 D 0443:** Päätös N:o 168, tehty 11 päivänä kesäkuuta 1997, lomakkeiden E 121 ja E 127 muuttamisesta ja lomakkeen E 122 poistamisesta (EYVL L 195, 11.7.1998, s. 37).

4.54 **398 D 0444:** Päätös N:o 169, tehty 11 päivänä kesäkuuta 1998, siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunnan tietojenkäsittelyn teknisen toimikunnan toimintatavoista ja kokoonpanosta (EYVL L 195, 11.7.1998 s. 46).

4.55 **398 D 0565:** Päätös N:o 170, tehty 11 päivänä kesäkuuta 1998, 21 päivänä maaliskuuta 1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 94 artiklan 4 kohdassa ja 95 artiklan 4 kohdassa säädettyjen luetteloiden laatimisesta 17 päivänä lokakuuta 1989 tehdyn päätöksen N:o 141 muuttamisesta (EYVL L 275, 10.10.1998 s. 40).

C OSA: SÄÄDÖKSET, JOIHIN SOPIMUSPUOLTEN ON KIINNITETTÄVÄ HUOMIOTA

Sopimuspuolet kiinnittävät huomiota seuraavien säädösten sisältöön:

5.1 Suositus N:o 14, annettu 23 päivänä tammikuuta 1975, ulkomaille lähetetyille työntekijöille tarkoitetun lomakkeen E 111 laatimisesta (hallintotoimikunta hyväksyi tämän

suosituksen 139. istunnossaan 23 päivänä tammikuuta 1975).

5.2 Suositus N:o 15, annettu 19 päivänä joulukuuta 1980, neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1408/71 ja asetuksessa (ETY) N:o574/72 edellytettyjen lomakkeiden julkaisukielen määrittämisestä (hallintotoimikunta hyväksyi suosituksen 176. istunnossaan 19 päivänä joulukuuta 1980).

5.3 **385 Y 0016:** Suositus N:o 16, annettu 12 päivänä joulukuuta 1984, asetuksen (ETY) N:o 1408/71 17 artiklan mukaisten sopimusten tekemisestä (EYVL C 273, 24.10.1985, s. 3).

5.4 **385 Y 0017:** Suositus N:o 17, annettu 12 päivänä joulukuuta 1984, vuosittain toimitettavista tilastotiedoista, joiden perusteella hallintotoimikunta laatii kertomuksensa (EYVL C 273, 24.10.1985, s. 3)

5.5 **386 Y 0028:** Suositus N:o 18, annettu 28 päivänä helmikuuta 1986, muussa jäsenvaltiossa kuin asuinvaltiossa toimiviin osa-aikaisiin työntekijöihin sovellettavasta lainsäädännöstä (EYVL C 284, 11.11.1986, s. 4).

5.6 **392 Y 19:** Suositus N:o 19, annettu 24 päivänä marraskuuta 1992, jäsenvaltioiden yhteistyön parantamisesta yhteisön asetusten täytäntöönpanossa (EYVL C 199, 23.7.1993, s. 11).

5.7 **396 Y 592:** Suositus N:o 20, annettu 31 päivänä toukokuuta 1996, vastavuoroisten korvausvaatimusten hallinnoinnin ja selvittämisen parantamisesta (EYVL L 259, 12.10.1996, s. 19).

5.8 **397 Y 0304(01):** Suositus N:o 21, annettu 28 päivänä marraskuuta 1996, asetuksen (ETY) N:o 1408/71 69 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamisesta työttömiin, jotka seuraavat työssäkäyvää puolisoaan muuhun kuin toimivaltaiseen jäsenvaltioon (EYVL C 67, 4.3.1997, s. 3).

5.9 **380 Y 0609(03):** Kesäkuun 14 päivänä 1971 annetun, sosiaaliturvajärjestelmien soveltamista yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheisiinsä koskevan neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 5 artiklan mukaisten jäsenvaltioiden julistusten saattaminen ajan tasalle (EYVL C 139, 9.6.1980, s. 1).

6.0 **381 Y 0613(01):** Kreikan julistukset, jotka on annettu sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheisiinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 5 artiklan mukaisesti (EYVL C 143, 13.6 1981, s. 1).

6.1 **386 Y 0338(01):** Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheisiinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 5 artiklan mukaisten jäsenvaltioiden julistusten saattaminen ajan tasalle (EYVL C 338, 31.12.1986, s. 1).

6.2 **C/107/87/s.** 1: Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheisiinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 5 artiklan mukaiset jäsenvaltioiden julistukset (EYVL C 107, 22.4.1987, s. 1).

6.3 **C/323/80/s. 1:** Saksan liittotasavallan ja Luxemburgin suurherttuakun-

nan hallitusten ilmoitus neuvostolle näiden kahden valtion välisen, useita sosiaaliturvakysymyksiä koskevan sopimuksen tekemisestä sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheisiinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 8 artiklan 2 kohdan ja 96 artiklan mukaisesti (EYVL C 323, 11.12.1980, s. 1).

6.4 **L/90/87/s. 39:** Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheisiinsä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 1 artiklan j kohdan mukainen Ranskan tasavallan julistus (EYVL L 90, 2.4.1987, s. 39).

Henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen liitteen II lisäpöytäkirja

Työttömyysvakuutus

1. Sellaisten palkattujen työntekijöiden työttömyysvakuutukseen, joilla on alle vuoden mittainen oleskelulupa, sovelletaan seuraavaa järjestelmää:

1.1 Lain mukaan oikeus työttömyysvakuutusetuuksiin on ainoastaan työntekijöillä, jotka ovat maksaneet työttömyysvakuutusmaksuja Sveitsissä pakollista työttömyysvakuutusta ja korvausta maksukyvyttömyystapauksissa koskevassa liittovaltion laissa vaaditun vähimmäisajan[7] ja jotka täyttävät lisäksi muut työttömyyskorvausoikeuden ehdot.

1.2 Työntekijöistä, jotka ovat maksaneet työttömyysvakuutusmaksuja liian lyhyen ajan ja joilla ei siis ole oikeutta työttömyyskorvaukseen Sveitsissä 1.1 kohdan mukaisesti, maksetuista maksuista osa luovutetaan kyseisten työntekijöiden alkuperävaltioon 1.3 kohdassa esitettyjen menettelyjen mukaisesti käytettäväksi näille työntekijöille kokopäiväisen työttömyyden sattuessa maksettavien etuuksien kustannuksiin; kyseisillä työntekijöillä ei näin ollen ole kokonaan työttömiksi joutuessaan oikeutta työttömyysvakuutusetuuksiin Sveitsissä. Heillä on kuitenkin oikeus korvauksiin silloin, jos työantajalla on vaikeuksia tai työnantaja on maksukyvytön. Kokopäiväisen työttömyyden ajalta maksettavat etuudet ovat alkuperävaltion vastuulla sillä edellytyksellä, että työntekijät ovat kyseisessä valtiossa työvoimapalvelujen käytettävissä. Täydet vakuutuskaudet Sveitsissä otetaan huomioon ikään kuin ne olisivat toteutuneet alkuperävaltiossa.

1.3 Osa työntekijöiltä 1.2 kohdan mukaisesti kerätyistä maksuista palautetaan vuosittain seuraavassa esitettyjen määräysten mukaisesti.

a) Näiden työntekijöiden maksuosuus lasketaan maittain työntekijöiden vuotuisen määrän sekä kustakin työntekijästä maksettujen vuotuisten vakuutusmaksujen (työnantajan ja työntekijän vakuutusmaksut) keskiarvon perusteella.

b) Näin saadusta summasta maksetaan työntekijöiden alkuperävaltioille osa, joka vastaa työttömyyskorvausten osuutta suhteessa kaikkiin muihin 1.2 kohdassa mainittuihin korvauksiin, ja osa sijoitetaan Sveitsin hallussa olevaan rahastoon käytettäväksi myöhempiin etuuksiin[8].

c) Sveitsi toimittaa vuosittain selvityksen palautetuista vakuutusmaksuista. Se ilmoittaa alkuperävaltioille näiden pyynnöstä laskentaperusteet ja palautussummat. Alkuperävaltiot ilmoittavat Sveitsille vuosittain 1.2 kohdan mukaisesti työttömyysetuuksia saavien lukumäärän.

2. Sveitsissä maksettujen rajatyöntekijöiden työttömyysvakuutusmaksujen palautukseen sovelletaan edelleen asianomaisia kahdenvälisiä sopimuksia.

---

[7] Tällä hetkellä kuusi kuukautta, 12 kuukautta, jos kyse on toistuvasta työttömyydestä.

[8] Niistä työntekijöistä palautetut maksut, jotka käyttävät oikeuttaan työttömyysvakuutukseen Sveitsissä maksettuaan vakuutusmaksuja vähintään kuuden kuukauden ajan useammassa jaksossa kahden vuoden aikana.

3. Edellä 1.1—1.4 kohdissa esitettyä järjestelmää sovelletaan 7 vuoden ajan sopimuksen voimaan tulosta. Jos jollakin jäsenvaltiolla on seitsemän vuotta kestävän ajanjakson päättymisen jälkeen ongelmia korvausjärjestelmän päättymisen kanssa tai jos Sveitsillä on ongelmia yhteenlaskujärjestelmän kanssa, kumpi tahansa sopimuspuoli voi esittää asian sekakomitealle.

Avustukset liikuntakyvyttömille

Vanhuusvakuutuksista ja jälkeenjääneiden vakuutuksista annetun liittovaltion lain sekä työkyvyttömyysvakuutuksista annetun liittovaltion lain mukaiset avustukset liikuntakyvyttömille kirjataan sekakomitean päätöksellä asetuksen N:o 1408/71 liitteessä II a olevaan henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen liitteeseen II heti, kun tulevat voimaan lakimuutokset, joiden mukaisesti etuudet rahoitetaan yksinomaan julkisin varoin.

Ammatilliset vanhuus-, työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden vakuutukset

Ammatillisen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja jälkeenjääneiden vakuutuksen vapaasti siirrettävistä etuuksista 17. joulukuuta 1993 annetun Sveitsin liittovaltion lain mukaisesti vapaasti siirrettävät etuudet maksetaan hakemuksesta palkatulle työntekijälle tai itsenäiselle ammatinharjoittajalle, jonka aikomuksena on lähteä Sveitsistä lopullisesti ja joka ei enää kuuluu Sveitsin lainsäädännön piiriin asetuksen II osaston säännösten mukaan sillä edellytyksellä, että henkilö lähtee Sveitsistä viiden vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (ETY) N:o 1408/71 10 artiklan 2 kohdan soveltamista

LIITE III

AMMATTIPÄTEVYYKSIEN VASTAVUOROINEN TUNNUSTAMINEN (TUTKINTOTODISTUKSET, TODISTUKSET JA MUUT ASIAKIRJAT)

1. Sopimuspuolet sopivat ammattipätevyyksien vastavuoroisen tunnustamisen alalla soveltavansa keskenään yhteisön säädöksiä, joihin on viitattu, sellaisina kuin ne ovat sopimuksen allekirjoittamispäivänä ja sellaisina kuin niitä on muutettu tämän liitteen A jaksossa, tai niitä vastaavia sääntöjä.

2. Tämän liitteen soveltamisessa sopimuspuolet ottavat huomioon yhteisön säädökset, joihin viitataan tämän liitteen B jaksossa.

3. Ilmaisun ″jäsenvaltio(t)″, joka esiintyy säädöksissä, joihin viitataan tämän liitteen A jaksossa, katsotaan tarkoittavan kyseisten yhteisön säädösten koskemien valtioiden lisäksi Sveitsiä.

A-JAKSO SÄÄDÖKSET, JOIHIN VIITATAAN

A. YLEINEN JÄRJESTELMÄ

1. **389 L 0048:** Neuvoston direktiivi 89/48/ETY, annettu 21 päivänä joulukuuta 1988, vähintään kolmivuotisesta ammatillisesta korkeammasta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevasta yleisestä järjestelmästä (EYVL L 19, 24.1.1989, s. 16).

2. **392 L 0051:** Neuvoston direktiivi 92/51/ETY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 1992, direktiiviä 89/48/ETY täydentävästä ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevasta toisesta yleisestä järjestelmästä (EYVL L 209, 24.7.1992, s. 25), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

   — **394 L 0038:** Komission direktiivi 94/38/EY, annettu 26 päivänä heinäkuuta 1994, direktiiviä 89/48/ETY täydentävästä ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevasta toisesta yleisestä järjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 92/51/ETY liitteen C ja D muuttamisesta (EYVL L 217, 23.8.1994, s. 8)
   — **395 L 0043:** Komission direktiivi 95/43/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1995, direktiiviä 89/48/ETY täydentävästä ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevasta toisesta yleisestä järjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 92/51/ETY liitteiden C ja D muuttamisesta (EYVL L 184, 3.8.1995, s. 21)
   — **95/1/EY**, Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta
   — **397 L 0038:** Komission direktiivi 97/38/ETY, annettu 20 päivänä kesäkuuta 1997, neuvoston direktiiviä 89/48/ETY täydentävästä ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevasta toisesta yleisestä järjestelmästä annetun neuvoston direktiivin 92/51/ETY liitteen C muuttamisesta (EYVL L 184, 3.8.1997, s. 31).

Direktiivin 92/51/ETY liitteisiin C ja D kuuluvien luettelojen laatimista Sveitsin osalta tullaan käsittelemään tämän sopimuksen soveltamisen yhteydessä.

B. LAKIMIESAMMATIT

3. **377 L 0249:** Neuvoston direktiivi 77/249/ETY, annettu 22 päivänä maaliskuuta 1977, asianajajien palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamisesta (EYVL L 78, 26.3.1977, s. 17), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

   — **1 79 H:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksis-

ta tehty asiakirja - Helleenien tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 291, 19.11.1979, s. 91)
— **1 85 I:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 302, 15.11.1985, s. 160)
— **95/1/EY**, Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskevat seuraavat mukautukset:

Täydennetään 1 artiklan 2 kohta seuraavalla ilmaisulla:

″Sveitsi: Avocat/Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech Avvocato.″

4. **398 L 0005:** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/5/EY, annettu 16 päivänä helmikuuta 1998, asianajajan ammatin pysyvän harjoittamisen helpottamisesta muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ammatillinen pätevyys on hankittu (EYVL L 77, 14.3.1998, s. 36).

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskevat seuraavat mukautukset:

Täydennetään 1 artiklan 2 kohdan a alakohta seuraavalla ilmaisulla:

″Sveitsi: Avocat Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech Avvocato.″

C. LÄÄKETIETEEN JA LÄÄKETIETEESEEN LIITTYVÄN ALAN TOIMINTA

5. **381 L 1057:** Neuvoston direktiivi 81/1057/ETY, annettu 14 päivänä joulukuuta 1981, lisäyksistä lääkärin, yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan, hammaslääkärin ja eläinlääkärin tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta annettuihin direktiiveihin 75/362/ETY, 77/452/ETY, 78/686/ETY ja 78/1026/ETY saavutettujen oikeuksien osalta (EYVL L 385, 31.12.1981, s. 25).

Lääkärit

6. **393 L 0016:** Neuvoston direktiivi 93/16/ETY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1993, lääkäreiden vapaan liikkuvuuden sekä heidän tutkintotodistustensa, todistustensa ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojensa vastavuoroisen tunnustamisen helpottamisesta (EYVL L 165, 7.7.1993, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **95/1/EY,** Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta
— **398 L 0021:** Komission direktiivi, annettu 8 päivänä huhtikuuta 1998, lääkäreiden vapaan liikkuvuuden sekä heidän tutkintotodistustensa, todistustensa ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojensa vastavuoroisen tunnustamisen helpottamisesta annetun direktiivin 93/16/ETY muuttamisesta (EYVL L 119, 22.4.1998, s. 15)
— **398 L 0063:** Komission direktiivi, annettu 3 päivänä syyskuuta 1998, lääkäreiden vapaan liikkuvuuden sekä heidän tutkintotodistustensa, todistustensa ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojensa vastavuoroisen tunnustamisen helpottamisesta annetun neuvoston direktiivin 93/16/ETY muuttamisesta (EYVL L 253, 15.9.1998, s. 24).

a) Täydennetään 3 artikla seuraavasti:

″Sveitsissä:

titulaire du diplôme fédéral de médecin
Eidgenössisch diplomierter Arzttitolare di diploma federale di medico″ (liittovaltion todistus lääkärin tutkinnosta), jonka antaa liittovaltion sisäministeriö″

b) Täydennetään 5 artiklan 2 kohta seuraavasti:

″Sveitsissä:
spécialiste
Facharzt
specialista″ (erikoislääkärin todistus), jonka antaa liittovaltion sisäministeriö″

c) Täydennetään 5 artiklan 3 kohdan seuraavat luetelmakohdat seuraavasti:

anestesiologia:
″Sveitsi: Anasthésiologie
anästhesiologie
anestesiologia″

kirurgia:
″Sveitsi: chirurgie
Chirurgie
chirurgia″

neurokirurgia:
″Sveitsi: neurochirurgie
Neurochirurgie
neurochirurgia″

naistentaudit ja synnytykset:
″Sveitsi: gynécologie et obstétrique
Gynäkologie und Geburtshilfe
ginecologia e ostetricia″

sisätaudit:
″Sveitsi: médecine interne
Innere Medizin
medicina interna″

silmätaudit:
″Sveitsi: ophtalmologie
Ophthalmologie
oftalmologia″

korva-, nenä- ja kurkkutaudit:
″Sveitsi: oto-rhino-laryngologie
Oto-Rhino-Laryngologie
otorinolaringoiatria″

lastentaudit:
″Sveitsi: pédiatrie
Kinder- und Jugendmedizin
pediatria″

keuhkosairaudet:
″Sveitsi: pneumologie
Pneumologie
pneumologia″

urologia:
″Sveitsi: urologie
Urologie
urologia″

ortopedia ja traumatologia:
″Sveitsi: chirurgie orthopédique
Orthopädische Chirurgie
chirurgia ortopedica″

patologia:
″Sveitsi: pathologie
Pathologie
patologia″

neurologia:
″Sveitsi: neurologie
Neurologie
neurologia″

psykiatria:
″Sveitsi: psychiatrie et psychothérapie
Psychiatrie und Psychotherapie
psichiatria e psicoterapia″

d) Täydennetään 7 artiklan 2 kohdan seuraavat luetelmakohdat seuraavasti:

plastiikkakirurgia:
″Sveitsi: chirurgie plastique et reconstructive
Plastische und Wiederherstellungschirurgie
chirurgia plastica e ricostruttiva″

thoraxkirurgia:
″Sveitsi: chirurgie cardiaque et vasculaire thoracique
Herz- und thorakale Gefässchirurgie
chirurgia del cuore e dei vasi toracici″

lastenkirurgia:
″Sveitsi: hirurgie pédiatrique
Kinderchirurgie
chirurgia pediatrica″

kardiologia:
″Sveitsi: ardiologie
Kardiologie
cardiologia″

gastroenterologia:
″Sveitsi: gastro-entérologie
Gastroenterologie
gastroenterologia″

reumatologia:
″Sveitsi: rhumatologie
Rheumatologie
reumatologia″

kliininen hematologia:
″Sveitsi: hématologie
Hämatologie
ematologia″

endokrinologia:
″Sveitsi: endocrinologie-diabétologie
Endokrinologie-Diabetologie
endocrinologia-diabetologia″

fysiatria:
″Sveitsi: médecine physique et réadaptation
Physikalische Medizin und Rehabilitation
medicina fisica e riabilitazione″

iho- ja sukupuolitaudit:
″Sveitsi: dermatologie et vénérologie
Dermatologie und Venerologie
dermatologia e venereologia″

diagnostinen radiologia:
″Sveitsi: radiologie médicale/radiodiagnostic
Medizinische Radiologie/Radiodiagnostik
radiologia medica/radiodiagnostica″

syöpätaudit ja sädehoito:
″Sveitsi: radiologie médicale/radio-oncologie
Medizinische Radiologie/ Radio-Onkologie
radiologia medica/radio-oncologia″

trooppinen lääketiede:
″Sveitsi: médecine tropicale
Tropenmedizin
medicina tropicale″

lastenpsykiatria:
″Sveitsi: psychiatrie et psychothérapie d'enfants et d'adolescents
Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie
psichiatria e psicoterapia infantile e dell'adolescenza″

nefrologia:
″Sveitsi: néphrologie
Nephrologie
nefralogia″

″terveydenhuolto″ (kansanterveys):
″Sveitsi: prévention et santé publique
Prävention und Gesundheitswesen
prevenzione e salute pubblica″

työterveyshuolto:
″Sveitsi: médecine du travail
Arbeitsmedizin
medicina del lavoro″

allergologia:
″Sveitsi: allergologie et immunologie clinique
Allergologie und klinische

Immunologie
allergologia e immunologia clinica″

isotooppitutkimukset:
″Sveitsi: radiologie médicale/médecine nucléaire
Medizinische Radiologie/Nuklearmedizin
radiologia medica/medicina nucleare″

hammas-, suu- ja leukakirurgia (lääketieteen ja hammaslääketieteen peruskoulutus):
″Sveitsi: chirurgie maxillo-faciale
Kiefer- und Gesichtschirurgie
chirurgia mascello-facciale″

6 a. **96/C/216/03:** Direktiivin 93/16/ETY 41 artiklan mukainen luettelo tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen nimistä sekä yleislääkärin ammattinimikkeistä (EYVL C 216, 25.7.1996).

Sairaanhoitajat

7. **377 L 0452:** Neuvoston direktiivi 77/452/ETY, annettu 27 päivänä kesäkuuta 1977, yleissairaanhoidosta vastaavien sairaanhoitajien tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi (EYVL L 176, 15.7.1977, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **1 79 H:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Helleenien tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 291, 19.11.1979, s. 91)
— **1 85 I:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 302, 15.11.1985, s. 160)
— **389 L 0594:** Neuvoston direktiivi 89/594/ETY, annettu 30 päivänä lokakuuta 1989 (EYVL L 341, 23.11.1989, s. 19.)
— **389 L 0595:** Neuvoston direktiivi 89/595/ETY, annettu 30 päivänä lokakuuta 1989 (EYVL L 341, 23.11.1989, s. 30.)
— **390 L 0658:** Neuvoston direktiivi 90/658/ETY, annettu 4 päivänä joulukuuta 1990 (EYVL L 353, 17.12.1990, s. 73.)
— **95/1/EY,** Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskevat seuraavat mukautukset:

a) 1 artiklan 2 kohta täydennetään seuraavasti:

″Sveitsissä:
infirmière, infirmier
Krankenschwester, Krankenpfleger
infermiera, infermiere″

b) täydennetään 3 artikla seuraavasti:

″p) Sveitsissä:
infirmière diplômée en soins généraux, infirmier diplômé en soins généraux
diplomierte Krankenschwester in allgemeiner Krankenpflege, diplomierter Krankenpfleg in allgemeiner Krankenpflege infermiera diplomata in cure generali, infermiere diplomato in cure generali
todistus, jonka antaa ″Conférence des directeurs cantonaux des affaires sanitaires″ (kantonien terveydenhuoltoasioista vastaavien johtajien konferenssi)″.

8. **377 L 0453:** Neuvoston direktiivi 77/453/ETY, annettu 27 päivänä kesäkuuta 1977, yleissairaanhoidosta

vastaavien sairaanhoitajien toimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 176, 15.7.1977, s. 8), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **389 L 0595:** Neuvoston direktiivi 89/595/ETY, annettu 30 päivänä lokakuuta 1989 (EYVL L 341, 23.11.1989, s. 30).

Hammaslääkärit

9. **378 L 0686:** Neuvoston direktiivi 78/686/ETY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1978, hammaslääkärin tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi (EYVL L 233, 24.8.1978, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **1 79 H:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Helleenien tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 291, 19.11.1979, s. 91)
— **1 85 I:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 302, 15.11.1985, s. 160)
— **389 L 0594:** Neuvoston direktiivi 89/594/ETY, annettu 30 päivänä lokakuuta 1989 (EYVL L 341, 23.11.1989, s. 19.)
— **390 L 0658:** Neuvoston direktiivi 90/658/ETY, annettu 4 päivänä joulukuuta 1990 (EYVL L 353, 17.12.1990, s. 73.)
— **95/1/EY**, Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskevat seuraavat mukautukset:

a) täydennetään 1 artikla seuraavasti:

″Sveitsissä:
médecin dentiste
Zahnarzt
medico-dentista″

b) täydennetään 3 artikla seuraavasti:

″p) Sveitsissä:
titulaire du diplôme fédéral de médecin-dentiste
eidgenössisch diplomierter Zahnarzt
titolare di diploma federale di medico-dentista″ (liittovaltion todistus hammaslääkärin tutkinnosta), jonka antaa liittovaltion sisäministeriö″

c) täydennetään 5 artiklan 1 kohta seuraavasti:

1. Oikomishoito

″Sveitsissä:
diplôme fédéral d'orthodontiste
Diplom als Kieferorthopäde
diploma di ortodontista″ (oikomishoidon erikoishammaslääkärin todistus), jonka antaa liittovaltion sisäministeriö″.

10. **378 L 0687:** Neuvoston direktiivi 78/687/ETY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1978, hammaslääkärintointa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 233, 24.8.1978, s. 10), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **95/1/EY,** Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Eläinlääkärit

11. **378 L 1026:** Neuvoston direktiivi 78/1026/ETY, annettu 18 päivänä joulukuuta 1978, tutkintotodistusten,

todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta eläinlääketieteen alalla sekä toimenpiteistä sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi (EYVL L 362, 23.12.1978, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **1 79 H:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Helleenien tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 291, 19.11.1979, s. 92)
— **1 85 I:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 302, 15.11.1985, s. 160)
— **389 L 0594:** Neuvoston direktiivi 89/594/ETY, annettu 30 päivänä lokakuuta 1989 (EYVL L 341, 23.11.1989, s. 19.)
— **390 L 0658:** Neuvoston direktiivi 90/658/ETY, annettu 4 päivänä joulukuuta 1990 (EYVL L 353, 17.12.1990, s. 73.)
— **95/1/EY,** Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskevat seuraavat mukautukset:

a) täydennetään 3 artikla seuraavasti:

″p) Sveitsissä:
″titulaire du diplôme fédéral de vétérinaire
eidgenössisch diplomierter Tierarzt
titolare di diploma federale di veterinario (liittovaltion todistus eläinlääkärin tutkinnosta),
jonka antaa liittovaltion sisäministeriö″.

12. **378 L 1027:** Neuvoston direktiivi 78/1027/ETY, annettu 18 päivänä joulukuuta 1978, eläinlääkäreiden toimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 362, 23.12.1978, s. 7), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **389 L 0594:** Neuvoston direktiivi 89/594/ETY, annettu 30 päivänä lokakuuta 1989 (EYVL L 341, 23.11.1989, s. 19.).

Kätilöt

13. **380 L 0154:** Neuvoston direktiivi 80/154/ETY, annettu 21 päivänä tammikuuta 1980, kätilön tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi (EYVL L 33, 11.2.1980, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **380 L 1273:** Neuvoston direktiivi 80/1273/ETY, annettu 22 päivänä joulukuuta 1980 (EYVL L 375, 31.12.1980, s. 74)
— **1 85 I:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 302, 15.11.1985, s. 161)
— **389 L 0594:** Neuvoston direktiivi 89/594/ETY, annettu 30 päivänä lokakuuta 1989 (EYVL L 341, 23.11.1989, s. 19.)
— **390 L 0658:** Neuvoston direktiivi 90/658/ETY, annettu 4 päivänä joulukuuta 1990 (EYVL L 353, 17.12.1990, s. 73.)
— **95/1/EY**, Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskevat seuraavat mukautukset:

a) täydennetään 1 artikla seuraavalla ilmaisulla:

″Sveitsissä:
sage-femme
Hebamme
levatrice″

b) täydennetään 3 artikla seuraavasti:

″p) Sveitsissä:
sage-femme diplômée
diplomierte Hebamme
levatrice diplomata -todistukset,

jotka antaa ″Conférence des directeurs cantonaux des affaires sanitaires″ (kantonien terveydenhuoltoasioista vastaavien johtajien konferenssi)″.

14. **380 L 0155:** Neuvoston direktiivi 80/155/ETY, annettu 21 päivänä tammikuuta 1980, kätilöntoimeen ryhtymistä ja kätilöntoimen harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 33, 11.2.1980, s. 8), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **389 L 0594:** Neuvoston direktiivi 89/594/ETY, annettu 30 päivänä lokakuuta 1989 (EYVL L 341, 23.11.1989, s. 19.).

Farmasia

15. **385 L 0432:** Neuvoston direktiivi 85/432/ETY, annettu 16 päivänä syyskuuta 1985, tiettyä farmasian alan toimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 253, 24.9.1985, s. 34).

16. **385 L 0433:** Neuvoston direktiivi 85/433/ETY, annettu 16 päivänä syyskuuta 1985, farmasian tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä sijoittautumisvapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi farmasian alalla (EYVL L 253, 24.9.1985, s. 37), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **385 L 0584:** Neuvoston direktiivi 85/584/ETY, annettu 20 päivänä joulukuuta 1985 (EYVL L 372, 31.12.1985, s. 42)
— **390 L 0658:** Neuvoston direktiivi 90/658/ETY, annettu 4 päivänä joulukuuta 1990 (EYVL L 353, 17.12.1990, s. 73.)
— **95/1/EY,** Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskee seuraava mukautus:

a) täydennetään 4 artikla seuraavasti:

″p) Sveitsissä:
titulaire du diplôme fédéral de pharmacien eidgenössisch diplomierter Apotheker titolare di diploma federale di farmacista (liittovaltion todistus proviisorin tutkinnosta), jonka antaa liittovaltion sisäministeriö″.

D. ARKKITEHTUURI

17. **385 L 0384:** Neuvoston direktiivi 85/384/ETY, annettu 10 päivänä kesäkuuta 1985, tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta arkkitehtuurin alalla sekä toimenpiteistä sijoittautumisoikeuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi (EYVL L 223, 21.8.1985, s. 15), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **385 L 0614:** Neuvoston direktiivi 85/614/ETY, annettu 20 päivänä

joulukuuta 1985 (EYVL L 376, 31.12.1985, s. 1)
— **386 L 0017**: Neuvoston direktiivi 86/17/ETY, annettu 27 päivänä tammikuuta 1986 (EYVL L 27, 1.2.1986, s. 71)
— **390 L 0658:** Neuvoston direktiivi 90/658/ETY, annettu 4 päivänä joulukuuta 1990 (EYVL L 353, 17.12.1990, s. 73.)
— **95/1/EY**, Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskevat seuraavat mukautukset:

a) täydennetään 11 artikla seuraavasti:

″Sveitsissä:
— teknillisten korkeakoulujen ″écoles polytechniques fédérales / Eidgenössische Technische Hochschulen / Politecnici Federal″ antamat arkkitehdin tutkintotodistukset (arch. dipl.EPF / dipl.Arch.ETH / arch.dipl.PF),
— Geneven yliopiston arkkitehtuurin laitoksen ″Ecole d'architecture de l'Université de Genève″ antama arkkitehdin tutkintotodistus (architecte diplômé EAUG),
— insinöörien, arkkitehtien ja teknikkojen rekisteröintisäätiön ″Fondation des registres suisses des ingénieurs, des architectes et des techniciens / Stiftung der Schweizerischen Register der Ingenieure, der Architekten und der Techniker / Fondazione dei Registri svizzeri degli ingegneri, degli architetti e dei tecnici (REG)″ antama todistus (architecte REG A / Architekt REG A / architetto REG A)″

b) direktiivin 15 artiklaa ei sovelleta.

18. **98/C/217:** Jäsenvaltioiden vastavuoroisesti tunnustamat tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat arkkitehtuurin alalla (ajantasaistaa tiedonannon 96/C 205, 16. heinäkuuta 1996) (EYVL C 217, 11.7.1998).

E. KAUPPA JA VÄLITTÄJÄT

Tukkukauppa

19. **64 L 0222:** Neuvoston direktiivi 64/222/ETY, annettu 25 päivänä helmikuuta 1964, tukkukauppatoimintaan sekä välittäjien toimintaan kaupan, teollisuuden ja pienteollisuuden alalla sovellettavista, siirtymätoimenpiteitä koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä (EYVL 56, 4.4.1964, s. 857/64).

20. **364 L 0223:** Neuvoston direktiivi 64/223/ETY, annettu 25 päivänä helmikuuta 1964, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta tukkukauppatoiminnassa (EYVL 56, 4.4.1964, s. 863/64), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 84).

Kaupan, teollisuuden ja pienteollisuuden välittäjät

21. **364 L 0224:** Neuvoston direktiivi 64/224/ETY, annettu 25 päivänä helmikuuta 1964, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta kaupan, teollisuuden ja pienteollisuuden välittäjien toiminnassa (EYVL 56, 4.4.1964, s. 869/64), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-

Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 85)

— **1 79 H**: Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Helleenien tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 291, 19.11.1979, s. 89)

— **1 85 I:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 302, 15.11.1985, s. 155)

— **95/1/EY,** Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskee seuraava mukautus:

a) täydennetään 3 artikla seuraavasti:

	Itsenäiset ammatinharjoittajat	Palkatut työntekijät
″Sveitsi	Agent	Représentant de commerce
	Agent	Handelsreisender
	Agente	Rappresentante″

Vähittäiskaupan itsenäiset ammatinharjoittajat

22. **368 L 0363:** Neuvoston direktiivi 68/363/ETY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1968, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta itsenäisten ammatinharjoittajien vähittäiskauppatoiminnassa (ISIC-ryhmästä 612) (EYVL L 260, 22.10.1968, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 86).

23. **368 L 0364:** Neuvoston direktiivi 68/364/ETY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1968, siirtymätoimenpiteitä koskevasta menettelystä itsenäisten ammatinharjoittajien vähittäiskaupan alan toiminnassa (ISIC-ryhmästä 612) (EYVL L 260, 22.10.1968, s. 6).

Hiilen tukkukaupan itsenäiset ammatinharjoittajat ja hiilikaupan välittäjät

24. **370 L 0522:** Neuvoston direktiivi 70/522/ETY, annettu 30 päivänä marraskuuta 1970 sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta itsenäisten ammatinharjoittajien harjoittamassa hiilen tukkukaupassa ja hiilikaupan välittäjien toiminnassa (ISIC-ryhmästä 6112) (EYVL L 267, 10.12.1970, s. 14), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 86).

25. **370 L 0523:** Neuvoston direktiivi 70/523/ETY, annettu 30 päivänä marraskuuta 1970, itsenäisten ammatinharjoittajien toimintaan hiilen tukkukaupassa ja välittäjien toimintaan hiilikaupan alalla (ISIC-ryhmästä 6112) sovellettavista, siirtymätoimenpiteitä koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä (EYVL L 267, 10.12.1970, s. 18).

Myrkyllisten tuotteiden kauppa ja jakelu

26. **374 L 0556:** Neuvoston direktiivi 74/556/ETY, annettu 4 päivänä ke-

säkuuta 1974, myrkyllisiin tuotteisiin, niiden maahantuontiin ja jakeluun sekä tällaisten tuotteiden ammattimaiseen käyttöön liittyvään toimintaan, mukaan lukien välittäjien toiminta, sovellettavista, siirtymätoimenpiteitä koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä (EYVL L 307, 18.11.1974, s. 1).

26. a **374 L 0557:** Neuvoston direktiivi 74/557/ETY, annettu 4 päivänä kesäkuuta 1974, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta itsenäisten ammatinharjoittajien ja välittäjien toiminnassa myrkyllisten tuotteiden kaupassa ja jakelussa (EYVL L 307, 18.11.1974, s. 5), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **95/1/EY**, Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskee seuraava mukautus:

täydennetään liite seuraavasti:

″- Sveitsi:

Kaikki myrkylliset tuotteet ja aineet, joita tarkoitetaan myrkyllisiä aineita koskevan lain (RS 814.80) 2 artiklassa, ja erityisesti myrkyllisiä aineita koskevan asetuksen (RS 814.801) 3 artiklan mukaisessa 1-, 2- ja 3-luokan myrkyllisiä aineita ja tuotteita koskevassa luettelossa olevat tuotteet ja aineet.″

Liikkuvan kaupan toiminta

27. **375 L 0369:** Neuvoston direktiivi 75/369/ETY, annettu 16 päivänä kesäkuuta 1975, toimenpiteistä sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi liikkuvan kaupan toiminnassa ja erityisesti tätä toimintaa koskevista siirtymätoimenpiteistä (EYVL L 167, 30.6.1975, s. 29).

Itsenäiset kauppaedustajat

28. **386 L 0653:** Neuvoston direktiivi 86/653/ETY, annettu 18 päivänä joulukuuta 1986, jäsenvaltioiden itsenäisiä kauppaedustajia koskevan lainsäädännön yhteensovittamisesta (EYVL L 382, 31.12.1986, s. 17).

F. TEOLLISUUS JA PIENTEOLLISUUS

Tuotanto- ja jalostusteollisuus

29. **364 L 0427:** Neuvoston direktiivi 64/427/ETY, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1964, itsenäisten ammatinharjoittajien toimintaan ISIC-pääryhmiin 23-40 (teollisuus ja pienteollisuus) kuuluvassa tuotanto- ja jalostusteollisuudessa sovellettavista, siirtymätoimenpiteitä koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä (EYVL 117, 23.7.1964, s. 1863/64), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **369 L 0077:** Neuvoston direktiivi 69/77/ETY, annettu 4 päivänä maaliskuuta 1969 (EYVL L 59, 10.3.1969, s. 8).

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskee seuraava mukautus:

″direktiivin 5 artiklan 3 kohtaa ei sovelleta″.

30. **364 L 0429:** Neuvoston direktiivi 64/429/ETY, annettu 7 päivän heinäkuuta 1964, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta itsenäisten ammatinharjoittajien toiminnassa ISIC-pääryhmiin 23-40 (teollisuus ja pienteollisuus) kuuluvassa tuotanto- ja jalostusteollisuudessa (EYVL 117, 23.7.1964, s. 1880/64), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 83).

Kaivos- ja louhosteollisuus

31. **364 L 0428**: Neuvoston direktiivi 64/429/ETY, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1964, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta itsenäisten ammatinharjoittajien toiminnassa kaivos- ja louhostyössä (ISIC-pääryhmät 11-19) (EYVL 117, 23.7.1964, s. 1871/64), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 81).

Sähkön-, kaasun- ja vedenjakelu ja puhtaanapitopalvelut

32. **366 L 0162:** Neuvoston direktiivi 66/162/ETY, annettu 28 päivänä helmikuuta 1966, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta itsenäisten ammatinharjoittajien toiminnassa sähkön-, kaasun- ja vedenjakelussa sekä puhtaanapitopalveluissa (ISIC-osasto 5) (EYVL 42, 8.3.1966, s. 584/66), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 82).

Elintarvike- ja juomateollisuus

33. **368 L 0365:** Neuvoston direktiivi 68/365/ETY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1968, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta itsenäisten ammatinharjoittajien toiminnassa elintarvike- ja juomateollisuudessa (ISIC-pääryhmät 20 ja 21) (EYVL L 260, 22.10.1968, s. 9), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 85).

34. **368 L 0366:** Neuvoston direktiivi 68/366/ETY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1968, itsenäisten ammatinharjoittajien toimintaan elintarvike- ja juomateollisuudessa (ISIC pääryhmät 20 ja 21) sovellettavista, siirtymätoimenpiteitä koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä (EYVL L 260, 22.10.1968, s. 12).

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskee seuraava mukautus:

″direktiivin 6 artiklan 3 kohtaa ei sovelleta.″.

Öljyn ja maakaasun etsintä (koeporaus ja poraus)

35. **369 L 0082:** Neuvoston direktiivi 69/82/ETY, annettu 13 päivänä maaliskuuta 1969, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta itsenäisten ammatinharjoittajien toiminnassa öljyn ja maakaasun etsinnässä (koeporaus ja poraus) (ISIC-pääryhmästä 13)

(EYVL L 68, 19.3.1969, s. 4), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 82).

G. KULJETUKSIIN LIITTYVÄT OHEISPALVELUT

36. **382 L 0470:** Neuvoston direktiivi 82/470/ETY, annettu 29 päivänä kesäkuuta 1982, toimenpiteistä sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi itsenäisten ammatinharjoittajien toiminnassa tietyissä kuljetus- ja matkatoimistoalan (ISIC ryhmä 718) oheispalveluissa sekä säilytys- ja varastointipalveluissa (ISIC ryhmä 720) (EYVL L 213, 21.7.1982, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **1 85 I** : Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 302, 15.11.1985, s. 156)
— **95/1/EY,** Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskevat seuraavat mukautukset:

a) täydennetään 3 artikla seuraavasti:

″Sveitsi
A. Expéditeur
Spediteur
Spedizioniere
Déclarant de douane
Zolldeklarant
Dichiarante di dogana
B. Agent de voyage
Reisebürounternehmer
Agente di viaggio
C. Entrepositaire
Lagerhalter
Agente di deposito
D. Expert en automobiles
Automobilexperte
Perito in automobili
vérificateur des poids et mesures
Eichmeister
verificatore dei pesi e delle misure″

H. ELOKUVATEOLLISUUS

37. **363 L 0607:** Neuvoston direktiivi 63/607/ETY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1963, palvelujen tarjoamisen vapauden rajoitusten poistamiseksi annetun yleisen toimintaohjelman määräysten täytäntöönpanosta elokuvateollisuudessa (EYVL 159, 2.11.1963).

38. **365 L 0264:** Toinen neuvoston direktiivi 65/264/ETY, annettu 13 päivänä toukokuuta 1965, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden rajoitusten poistamiseksi annettujen yleisten toimintaohjelmien määräysten täytäntöönpanosta elokuvateollisuudessa (EYVL 85, 19.5.1965, s. 1437/65), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 14).

39. **368 L 0369:** Neuvoston direktiivi 68/369/ETY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1968, sijoittautumisvapauden toteuttamisesta itsenäisten ammatinharjoittajien toiminnassa elokuvien levityksessä (EYVL L 260,

22.10.1968, s. 22), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 82).

40. **370 L 0451:** Neuvoston direktiivi 70/451/ETY, annettu 29 päivänä syyskuuta 1970, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta elokuvatuotannon itsenäisenä ammatinharjoittajana (EYVL L 218, 3.10.1970, s. 37), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 88).

I. MUUT ALAT

Yrityksille tarjotut palvelut kiinteään omaisuuteen liittyvän toiminnan ja muiden yrityspalvelujen alalla

41. **367 L 0043:** Neuvoston direktiivi 67/43/ETY, annettu 12 päivänä tammikuuta 1967, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta itsenäisten ammatinharjoittajien toiminnassa: 1. ″kiinteään omaisuuteen liittyvässä toiminnassa (lukuun ottamatta 6401)″ (ISIC ryhmästä 640), 2. tiettyjen ″muualla luokittelemattomien yrityspalvelujen tarjoaminen″ (ISIC ryhmä 839) (EYVL 10, 19.1.1967), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 82)

— **1 79 H:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Helleenien tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 291, 19.11.1979, s. 89)

— **1 85 I:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 302, 15.11.1985, s. 156)

— **95/1/EY**, Euratom, EHTY: Päätös uusien jäsenvaltioiden Euroopan unioniin liittymistä koskevien asiakirjojen tarkistamisesta.

Tätä sopimusta sovellettaessa direktiiviä koskevat seuraavat mukautukset:

a) täydennetään 2 artiklan 3 kohta seuraavasti:

″Sveitsissä:
— courtier en immeubles,
Liegenschaftenmakler,
agente immobiliare,
— gestionnaire en immeubles,
Hausverwalter,
amministratore di stabili,
— régisseur et courtier en immeubles,
Immobilien-Treuhänder,
fiduciario immobiliare.″

Henkilöasiakaspalveluala

42. **368 L 0367:** Neuvoston direktiivi 68/367/ETY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1968, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamisesta itsenäisten ammatinharjoittajien henkilöasiakaspalvelualan toiminnassa (ISIC pääryhmä 85); 1. Ravintolat, kahvilat, baarit

ja muut anniskelu- ja ruokailupaikat (ISIC ryhmä 852); 2. Hotellit, majatalot, leirintäalueet ja muut majoituspaikat (ISIC ryhmä 853) (EYVL L 260, 29.10.1968, s. 16), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 86).

43. **368 L 0368:** Neuvoston direktiivi 68/368/ETY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1968, itsenäisten ammatinharjoittajien henkilöasiakaspalvelualan toimintaan (ISIC pääryhmästä 85) sovellettavista, siirtymätoimenpiteitä koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä; 1. Ravintolat, kahvilat, baarit sekä muut anniskelu- ja ruokailupaikat (ISIC ryhmä 852); 2. Hotellit, majatalot, leirintäalueet ja muut majoituspaikat (ISIC ryhmä 853) (EYVL L 260, 29.10.1968, s. 19).

Muut alat

44. **375 L 0368:** Neuvoston direktiivi 75/368/ETY, annettu 16 päivänä kesäkuuta 1975, toimenpiteistä sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi itsenäisten ammatinharjoittajien eri toiminnassa (ISIC osastosta 01-85) ja erityisesti tällaista toimintaa koskevista siirtymätoimenpiteistä (EYVL L 167, 30.6.1975, s. 22).

Kampaamoala

45. **382 L 0489**: Neuvoston direktiivi 82/489/ETY, annettu 19 päivänä heinäkuuta 1982, toimenpiteistä sijoittautumisoikeuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi kampaamoalalla (EYVL L 218, 27.7.1982, s. 24).

J. MAATALOUS

46. **363 L 0261:** Neuvoston direktiivi 63/261/ETY, annettu 2 päivänä huhtikuuta 1963, yksityiskohtaisista säännöksistä sijoittautumisvapauden toteuttamiseksi maataloudessa jäsenvaltion alueella keskeytymättä kahden vuoden ajan palkattuina maataloustyöntekijöinä työskennelleiden muiden jäsenvaltioiden kansalaisten osalta (EYVL 62, 20.4.1963, s. 1323/63), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B**: Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 14).

47. **363 L 0262:** Neuvoston direktiivi 63/262/ETY, annettu 2 päivänä huhtikuuta 1963, yksityiskohtaisista säännöksistä vapauden saavuttamiseksi sijoittautua hylätyille tai yli kahden vuoden ajan viljelemättömille maatiloille (EYVL 62, 20.4.1963, s. 1326/63), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 14).

48. **365 L 0001:** Neuvoston direktiivi 65/1/ETY, annettu 14 päivänä joulukuuta 1964, yksityiskohtaisista säännöksistä palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamiseksi maataloudes-

sa ja puutarhataloudessa (EYVL 1, 8.1.1965, s. 1/65), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 79).

49. **367 L 0530:** Neuvoston direktiivi 67/530/ETY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1967, toisen jäsenvaltion alueelle maanviljelijöiksi sijoittautuneiden jäsenvaltion kansalaisten vapaudesta siirtyä maatilalta toiselle (EYVL 190, 10.8.1967, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 79).

50. **367 L 0531:** Neuvoston direktiivi 67/531/ETY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1967, maatalousmaan vuokrasopimuksia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön soveltamisesta maanviljelijöihin, jotka ovat toisen jäsenvaltion kansalaisia (EYVL 190, 10.8.1967, s. 3), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 80).

51. **367 L 0532:** Neuvoston direktiivi 67/532/ETY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1967, toiseen jäsenvaltioon maanviljelijöiksi sijoittautuneiden jäsenvaltion kansalaisten oikeudesta liittyä osuuskuntiin (EYVL 190, 10.8.1967, s. 5), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 80).

52. **367 L 0654:** Neuvoston direktiivi 67/654/ETY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1967, yksityiskohtaisista säännöksistä metsänhoidon ja metsänhakkuun itsenäisten ammatinharjoittajien sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamiseksi (EYVL 263, 30.10.1967, s. 6), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 80).

53. **368 L 0192:** Neuvoston direktiivi 68/192/ETY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1968, toisen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneiden maanviljelijöiden, jotka ovat toisen jäsenvaltion kansalaisia, oikeudesta saada erimuotoisia luottoja (EYVL L 93, 17.4.1968, s. 13), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liitty-

minen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 80).

54. **368 L 0415:** Neuvoston direktiivi 68/415/ETY, annettu 20 päivänä joulukuuta 1968, maanviljelijöiksi toisen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneiden jäsenvaltion kansalaisten oikeudesta saada erimuotoisia avustuksia (EYVL L 308, 23.12.1968, s. 17).

55. **371 L 0018:** Neuvoston direktiivi 71/18/ETY, annettu 16 päivänä joulukuuta 1970, yksityiskohtaisista säännöksistä sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteuttamiseksi maatalouden ja puutarhatalouden palveluja tarjoavien itsenäisten ammatinharjoittajien osalta (EYVL L 8, 11.1.1971, s. 24), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— **172 B:** Liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja - Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen Euroopan yhteisöihin (EYVL L 73, 27.3.1972, s. 80).

K. MUUT

56. **385 D 0368:** Neuvoston päätös 85/368/ETY, tehty 16 päivänä heinäkuuta 1985, Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ammatillisen koulutuksen todistusten vastaavuudesta (EYVL L 199, 31.7.1985, s. 56).

B-JAKSO SÄÄDÖKSET, JOIHIN SOPIMUSPUOLTEN ON KIINNITETTÄVÄ HUOMIOTA

Sopimuspuolet kiinnittävät huomiota seuraavien säädösten sisältöön:

Yleistä

57. **C/81/74/s.1:** Komission tiedonanto todisteista, ilmoituksista ja todistuksista, joista on säädetty neuvoston ennen 1 päivää kesäkuuta 1973 sijoittautumisvapauden ja palvelujen vapaan tarjoamisen alalla antamissa direktiiveissä ja jotka liittyvät lähtömaassa harjoitetun ammatillisen toiminnan kunniallisuuteen, konkurssittomuuteen, luonteeseen ja kestoon (EYVL C 81, 13.7.1974, s. 1).

58. **374 Y 0820(01):** Neuvoston päätöslauselma, annettu 6 päivänä kesäkuuta 1974, tutkintotodistusten, todistusten ja muiden asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta (EYVL C 98, 20.8.1974, s. 1).

Yleinen järjestelmä

59. **389 L 0048:** Neuvoston ja komission julistus neuvoston direktiivistä 89/48/ETY, annettu 21 päivänä joulukuuta 1988, vähintään kolmivuotisesta ammatillisesta korkeammasta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevasta yleisestä järjestelmästä (EYVL L 19, 24.1.1989, s. 23).

Lääkärit

60. **375 X 0366:** Neuvoston suositus 73/366/ETY, annettu 16 päivänä kesäkuuta 1975, kolmannessa maassa annetun lääkärin tutkintotodistuksen omaavista Luxemburgin suurherttuakunnan kansalaisista (EYVL L 167, 30.6.1975, s. 20).

61. **375 X 0367:** Neuvoston suositus 73/367/ETY, annettu 16 päivänä kesäkuuta 1975, lääkärien kliinisestä koulutuksesta (EYVL L 167, 30.6.1975, s. 21).

62. **375 Y 0701(01):** Neuvoston julistukset lääkärien sijoittautumisvapautta ja palvelujen vapaata tarjoamista yhteisössä koskevien säädösten antamisen yhteydessä (EYVL C 146, 1.7.1975, s. 1).

63. **386 X 0458:** Neuvoston suositus 86/458/ETY, annettu 15 päivänä syyskuuta 1986, kolmannessa valtiossa annetun yleislääkärin tutkintotodistuksen omaavista Luxemburgin suurherttuakunnan kansalaisista (EYVL L 167, 30.6.1975, s. 30).

64. **389 X 0601:** Komission suositus 89/601/ETY, annettu 8 päivänä marraskuuta 1989, terveydenhoitohenkilöstön syöpään liittyvästä koulutuksesta (EYVL L 346, 27.11.1989, s. 1).

Hammaslääkärit

65. **378 Y 0824(01):** Neuvoston julistus direktiivistä hammaslääkärintointa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL C 202, 24.8.1978, s. 1).

Eläinlääketiede

66. **378 X 1029:** Neuvoston suositus 78/1029/ETY, annettu 18 päivänä joulukuuta 1978, kolmannessa valtiossa annetun eläinlääkärin tutkintotodistuksen omaavista Luxemburgin suurherttuakunnan kansalaisista (EYVL L 362, 23.12.1978, s. 12).

67. **378 Y 1223(01):** Neuvoston julistukset direktiivistä tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta eläinlääketieteen alalla sekä toimenpiteistä sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi (EYVL C 308, 23.12.1978, s. 1).

Farmasia

68. **385 X 0435:** Neuvoston suositus 85/435/ETY, annettu 16 päivänä syyskuuta 1985, kolmannessa valtiossa annetun proviisorin tutkintotodistuksen omaavista Luxemburgin suurherttuakunnan kansalaisista (EYVL L 253, 24.9.1985, s. 45).

Arkkitehtuuri

69. **385 X 0386:** Neuvoston suositus 85/386/ETY, annettu 10 päivänä kesäkuuta 1985, kolmannessa maassa annetun arkkitehdin tutkintotodistuksen omaavista henkilöistä (EYVL L 223, 21.8.1985, s. 28).

Tukkukauppa

70. **365 X 0077:** Komission suositus 65/77/ETY jäsenvaltioille, annettu 12 päivänä tammikuuta 1965, neuvoston direktiivin 64/222/ETY 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista todistuksista, jotka koskevat toiminnan harjoittamista siinä maassa, josta asianomainen on peräisin (EYVL 24, 11.2.1965, s. 413/65).

Teollisuus ja pienteollisuus

71 **365 X 0076:** Komission suositus 65/76/ETY jäsenvaltioille, annettu 12 päivänä tammikuuta 1965, neuvoston direktiivin 64/427/ETY 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista todistuksista, jotka koskevat ammatin harjoittamista siinä maassa, josta asianomainen on peräisin (EYVL 24, 11.2.1965, s. 410/65).

72. **369 X 0174:** Komission suositus 69/174/ETY jäsenvaltioille, annettu 22 päivänä toukokuuta 1969, neuvoston direktiivin 68/366/ETY 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista todistuksista, jotka koskevat ammatin harjoittamista siinä maassa, josta asianomainen on peräisin (EYVL L 146, 18.6.1969, s. 4).

VAPAA-AJAN ASUNTOJA TANSKASSA KOSKEVA PÖYTÄKIRJA

«Sopimuspuolet sopivat, että Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitettyä kiinteän omaisuuden hankkimista Tanskassa koskevaa pöytäkirjaa N:o 1 sovelletaan myös tähän sopimukseen siltä osin, mikä koskee Sveitsin kansalaisten vapaa-ajan asuntojen hankintaa Tanskassa.»

AHVENANMAATA KOSKEVA

PÖYTÄKIRJA

«Sopimuspuolet sopivat, että Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen Ahvenanmaata koskevaa pöytäkirjaa N:o 2 sovelletaan myös tähän sopimukseen.»

JULISTUKSET

Yhteinen julistus palvelujen tarjonnan yleisestä vapauttamisesta

Yhteinen julistus Sveitsissä asuvien, Euroopan yhteisöjen toimielimistä eläkkeelle jääneiden henkilöiden eläkkeistä

Yhteinen julistus sopimuksen soveltamisesta

Yhteinen julistus tulevista lisäneuvotteluista

Sveitsin julistus sopimuksen voimassaolon jatkamisesta

Sveitsin julistus maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikasta

Sveitsin julistus tutkintotodistusten vastavuoroisesta tunnustamisesta arkkitehtuurin alalla

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden julistus liitteessä I olevista 1 ja 17 artiklasta

Julistus Sveitsin osallistumisesta komiteoiden työhön

YHTEINEN JULISTUS PALVELUJEN TARJONNAN YLEISESTÄ VAPAUTTAMISESTA

Sopimuspuolet sitoutuvat aloittamaan mahdollisimman pian neuvottelut palvelujen tarjonnan yleisestä vapauttamisesta yhteisön säännöstön perusteella.

YHTEINEN JULISTUS SVEITSISSÄ ASUVIEN EUROOPAN YHTEISÖJEN TOIMIELIMISTÄ ELÄKKEELLE JÄÄNEIDEN HENKILÖIDEN ELÄKKEISTÄ

Euroopan yhteisöjen komissio ja Sveitsi sitoutuvat etsimään tyydyttävää ratkaisua Sveitsissä asuvien Euroopan yhteisöjen toimielimistä eläkkeelle jääneiden henkilöiden eläkkeiden kaksinkertaista verotusta koskevaan ongelmaan.

YHTEINEN JULISTUS SOPIMUKSEN SOVELTAMISESTA

Sopimuspuolet toteuttavat tarvittavat toimenpiteet yhteisön säännöstön soveltamiseksi toisen sopimuspuolen kansalaisiin tekemänsä sopimuksen mukaisesti.

YHTEINEN JULISTUS TULEVISTA LISÄNEUVOTTELUISTA

Euroopan yhteisö ja Sveitsin valaliitto julistavat aikomuksensa aloittaa neuvottelut sopimusten tekemiseksi yhteiseen etuun kuuluvilla aloilla, kuten vuoden 1972 vapaakauppasopimuksen pöytäkirjan 2 saattaminen ajan tasalle sekä Sveitsin osallistuminen tiettyihin koulutusta, nuorisoa, viestimiä, tilastointia ja ympäristöä koskeviin yhteisön ohjelmiin. Neuvotteluja on valmisteltava nopeasti nykyisten kahdenvälisten neuvottelujen päättymisen jälkeen.

SVEITSIN JULISTUS SOPIMUKSEN VOIMASSAOLON JATKAMISESTA

Sveitsi ilmoittaa omien sisäisten menettelyjen mukaisesti kantansa sopimuksen voimassaolon jatkamisesta sopimuksen seitsemännen soveltamisvuoden aikana.

SVEITSIN JULISTUS MAAHANMUUTTO- JA TURVAPAIKKAPOLITIIKASTA

Sveitsi vahvistaa aikovansa tiivistää yhteistyötään Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden kanssa maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan alalla. Tämän osalta Sveitsi on valmis osallistumaan turvapaikkahakemusten koordinointijärjestelmään Euroopan unionissa ja ehdottaa neuvottelujen aloittamista Dublinin yleissopimuksen (Dublinissa 15 päivänä kesäkuuta 1990 allekirjoitettu yleissopimus Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioon jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion ratkaisemisesta) kanssa rinnakkaisen yleissopimuksen tekemiseksi.

SVEITSIN JULISTUS TUTKINTOTODISTUSTEN VASTAVUOROISESTA TUNNUSTAMISESTA ARKKITEHTUURIN ALALLA

Sveitsi ehdottaa sopimuksessa henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tarkoitetulle sekakomitealle heti sen perustamisen jälkeen, että sopimuksen henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta liitteeseen III sisällytettäisiin Sveitsin ″Universities of applied sciences″ -korkeakoulujen antamat arkkitehtien tutkintotodistukset 10 päivänä kesäkuuta 1986 annetun direktiivin 85/384/ETY säännösten mukaisesti.

EUROOPAN YHTEISÖN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN JULISTUS LIITTEESSÄ I OLEVISTA 1 JA 17 ARTIKLASTA

Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ilmoittavat, että sopimuksen liitteessä I olevat 1 ja 17 artikla eivät rajoita rajat ylittävän palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvaa kolmannen maan kansalaisuuden omaavien työntekijöiden lähettämistä työhön toiseen jäsenvaltioon koskevan yhteisön säännöstön soveltamista.

JULISTUS SVEITSIN OSALLISTUMISESTA KOMITEOIDEN TYÖHÖN

Neuvosto hyväksyy sen, että Sveitsin edustajat osallistuvat tarkkailijoina Sveitsiä koskevien asioiden osalta seuraavien komiteoiden ja asiantuntijaryhmien kokouksiin:

tutkimusohjelmia käsittelevät komiteat, mukaan lukien tieteen ja tekniikan tutkimuskomitea (CREST),

siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunta,

korkeakoulututkintojen vastavuoroista tunnustamista käsittelevä koordinointiryhmä,

lentoliikennereittejä ja kilpailusääntöjen soveltamista lentoliikennealalla käsittelevät neuvoa-antavat komiteat.

Sveitsin edustajat eivät ole läsnä näiden komiteoiden äänestyksissä.

Muiden komiteoiden osalta, jotka käsittelevät näiden sopimusten soveltamisalaan kuuluvia aloja, joissa Sveitsi on ottanut yhteisön säännöstön osaksi kansallista lainsäädäntöään tai soveltaa sitä vastavuoroisesti, komissio kuulee Sveitsin edustajia ETA-sopimuksen 100 artiklan mukaisesti.

N:o 39

(Suomen säädöskokoelman n:o 763/2001)

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 22 päivänä helmikuuta 1991 annetun ulkomaalaislain (378/1991) 8 a §, 16 §:n 4 momentti, 18 b §:n 3 momentti, 25 §:n 3 momentti, 37 §:n 3 momentti ja 40 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat 8 a §, 18 b §:n 3 momentti ja 37 §:n 3 momentti laissa 537/1999 sekä 16 §:n 4 momentti, 25 §:n 3 momentti ja 40 §:n 3 momentti laissa 640/1993, seuraavasti:

8 a §

Euroopan talousalueen valtion ja Sveitsin kansalaisen maahantulon edellytykset

Euroopan talousalueen valtion ja Sveitsin kansalaisen maahantulo edellyttää, että hän esittää voimassa olevan henkilötodistuksen tai passin ja että hänen ei katsota vaarantavan yleistä järjestystä ja turvallisuutta tai kansanterveyttä.

Euroopan talousalueen valtion ja Sveitsin kansalainen ei tarvitse oleskelulupaa, jos hänen maassa oleskelunsa kestää enintään kolme kuukautta. Työnhakijana oleva Euroopan talousalueen valtion ja Sveitsin kansalainen saa oleskella tämän jälkeenkin kohtuullisen ajan maassa ilman oleskelulupaa, jos hän on edelleen työnhaussa ja jos hänellä on tosiasialliset mahdollisuudet saada työtä.

16 §

Oleskelulupalajit

— — — — — — — — — — — — —

Ulkomaalaiselle, joka on Euroopan talousalueen valtion tai Sveitsin kansalainen, määräaikainen oleskelulupa myönnetään viideksi vuodeksi. Sama koskee hänen puolisoaan, hänen huollettavia omiaan ja puolisonsa vanhempia sekä hänen omiaan ja puolisonsa lapsia, jotka ovat alle 21-vuotiaita tai huollettavia. Jos edellä mainitun ulkomaalaisen oleskelun arvioidaan kuitenkin kestävän yhtä vuotta lyhyemmän ajan, oleskelulupa voidaan myöntää oleskelun arvioiduksi kestoajaksi.

— — — — — — — — — — — — —

18 b §

Perheenjäsen

— — — — — — — — — — — — —

Euroopan talousalueen valtion ja Sveitsin kansalaisen perheenjäsenistä säädetään 16 §:n 4 momentissa. Euroopan sosiaaliseen peruskirjaan (SopS 44/1991) liittyneiden valtioiden kansalaisten perheenjäsenistä on voimassa, mitä sopimuksessa on sovittu.

25 §

Työlupavelvollisuudesta vapautetut

— — — — — — — — — — — — —

Euroopan talousalueen valtion ja Sveitsin kansalainen, heidän puolisonsa ja alle 21-

HE 40/2001
UaVM 5/2001
EV 71/2001

vuotiaat taikka huollettavat lapsensa eivät tarvitse työlupaa.

— — — — — — — — — — — — —

37 §

Käännyttämisen perusteet

— — — — — — — — — — — — —

Ulkomaalaisen, jolla on Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen taikka Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehtyyn sopimukseen perustuva oleskeluoikeus, saa käännyttää vain yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen sekä kansanterveyteen perustuvasta syystä.

40 §

Maasta karkottamisen perusteet

— — — — — — — — — — — — —

Ulkomaalaisen, jolla on Euroopan talousaluetta koskevaan sopimukseen taikka Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehtyyn sopimukseen perustuva oleskeluoikeus, saa karkottaa vain yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen sekä kansanterveyteen perustuvasta syystä.

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 40

(Suomen säädöskokoelman n:o 429/2002)

Tasavallan presidentin asetus

ulkomaalaislain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Ulkomaalaislain muuttamisesta 31 päivänä elokuuta 2001 annettu laki (763/2001) tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 41

(Suomen säädöskokoelman n:o 764/2001)

Laki

oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 2 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 30/1993, seuraavasti:

15 luku

Oikeudenkäyntiasiamiehestä

2 §

— — — — — — — — — — — — —

Mitä tässä laissa tai muualla laissa säädetään asianajajan oikeudesta toimia oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana, sovelletaan myös henkilöön, joka saa harjoittaa asianajajan tointa jossakin Euroopan talousalueen valtiossa tai muussa valtiossa, jonka kanssa Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat tehneet sopimuksen asianajajan ammattipätevyyden vastavuoroisesta tunnustamisesta.

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

HE 40/2001
UaVM 5/2001
EV 71/2001

N:o 42

(Suomen säädöskokoelman n:o 430/2002)

Tasavallan presidentin asetus

oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 2 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 2 §:n muuttamisesta 31 päivänä elokuuta 2001 annettu laki (764/2001) tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 43

(Suomen säädöskokoelman n:o 765/2001)

Laki

asianajajista annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään asianajajista 12 päivänä joulukuuta 1958 annettuun lakiin (496/1958) uusi 13 a § seuraavasti:

13 a §

Mitä tässä laissa ja yleisen asianajajayhdistyksen sääntöjen vahvistamisesta annetussa oikeusministeriön päätöksessä (191/1959) säädetään henkilöstä, jolla on asianajajan ammattipätevyys Euroopan unionin jäsenvaltiossa, sovelletaan myös henkilöön, jolla on asianajajan ammattipätevyys valtiossa, jonka kanssa Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat tehneet sopimuksen ammattipätevyyden vastavuoroisesta tunnustamisesta.

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

HE 40/2001
UaVM 5/2001
EV 71/2001

10 420517S/17

N:o 44

(Suomen säädöskokoelman n:o 431/2002)

Tasavallan presidentin asetus

asianajajista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Asianajajista annetun lain muuttamisesta 31 päivänä elokuuta 2001 annettu laki (765/2001) tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 45

(Suomen säädöskokoelman n:o 766/2001)

Laki

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28 päivänä kesäkuuta 1994 annettuun lakiin (559/1994) uusi 14 a § seuraavasti:

Ulkomailla koulutuksen saaneen Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion kansalaisen terveydenhuollon ammattihenkilönä toimimisen edellytykset

14 a §

Lain soveltaminen Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden tekemässä sopimuksessa tarkoitettuihin henkilöihin

Tämän lain säännöksiä sovelletaan myös henkilöön, joka Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen nojalla on oikeutettu toimimaan terveydenhuollon ammattihenkilönä.

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

HE 40/2001
UaVM 5/2001
EV 71/2001

N:o 46

(Suomen säädöskokoelman n:o 432/2002)

Tasavallan presidentin asetus

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta 31 päivänä elokuuta 2001 annettu laki (766/2001) tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 47

(Suomen säädöskokoelman n:o 767/2001)

Laki

tilintarkastuslain 4 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä lokakuuta 1994 annetun tilintarkastuslain (936/1994) 4 §:n 4 momentti seuraavasti:

4 §

Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja

— — — — — — — — — — — — —

Tilintarkastajaksi voidaan sen estämättä, mitä 1 momentin 3—6 kohdassa säädetään, hyväksyä Euroopan talousalueen valtion kansalainen, jolla jossakin Euroopan talousalueen valtiossa on tilintarkastajan toimen harjoittamisen ammattipätevyys. Hakijan on ennen hyväksymistä suoritettava Keskuskauppakamarin tilintarkastuslautakunnan määräämä osa tilintarkastajan ammattitutkinnosta ja annettava tuomioistuimelle 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu vakuutus. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös henkilöön, jolla on tilintarkastajan toimen harjoittamisen ammattipätevyys valtiossa, jonka kanssa Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat tehneet sopimuksen ammattipätevyyden vastavuoroisesta tunnustamisesta.

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

HE 40/2001
UaVM 5/2001
EV 71/2001

N:o 48

(Suomen säädöskokoelman n:o 433/2002)

Tasavallan presidentin asetus

tilintarkastuslain 4 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Tilintarkastustuslain 4 §:n muuttamisesta 31 päivänä elokuuta 2001 annettu laki (767/2001) tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 49

(Suomen säädöskokoelman n:o 768/2001)

Laki

opintotukilain 1 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

— — — — — — — — — — — — —

Suomen kansalaista koskevia tämän lain säännöksiä sovelletaan myös henkilöön, joka Euroopan yhteisön lainsäädännön taikka Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen nojalla on oikeutettu tämän lain mukaiseen opintotukeen.

— — — — — — — — — — — — —

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 31 päivänä elokuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

HE 40/2001
UaVM 5/2001
EV 71/2001

N:o 50

(Suomen säädöskokoelman n:o 434/2002)

Tasavallan presidentin asetus

opintotukilain 1 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Opintotukilain muuttamisesta 31 päivänä elokuuta 2001 annettu laki (768/2001) tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2002.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 37—50, 10 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2002 EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA ISSN 1457-0661